Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 89 (2091) ♦ Середа, 19 травня 1999 року ♦ Ціна договірна

19 травня

✔ 1861 р. У Сумах відкрито першу в Україні недільну школу.

✔ 1918 р. Перший публічний виступ П. Скоропадського у рангзі голови Української держави.

✔ 1970 р., 19—22 травня. Міжнародний симпозіум з проблем зварювання і спеціальної металургії, присвячений 100-річчю від дня народження Є. Патона.

✔ 1992 р. Україна встановила дипломатичні відносини з султанатом Оман.

Ініціатива народних зібрань

Збори виборців села Іскрене Шполянського району висунули претендентом на кандидата у Президенти України Голову ВР Олександра Миколайовича Ткаченка. У зборах взяли участь 518 виборців, і всі одностайно проголосували за кандидатуру О. Ткаченка, свого народного депутата. На зборах виступили голова КСП «Іскрене» І. Бруслиновський, учитель середньої школи В. Стеценко, пенсіонер І. Діхтяр, головний агроном господарства Д. Мироненко та інші. На зборах обрано ініціативну групу виборців у кількості 15 осіб.

* * *

Більш як 600 працівників акціонерного товариства «Проскурів» Хмельницької області на своїх зборах висунули претендентом на кандидата у Президенти України Голову Верховної Ради Олександра Ткаченка.

* * *

Схід громадян села Хлібодарівки Чаплинського району Херсонської області одностайно 512 голосами висунув Олександра Миколайовича Ткаченка претендентом на кандидата в Президенти України. Просимо дати згоду балотуватися на пост Президента України. Ініціативна група села Хлібодарівки.

Вацлав ГАВЕЛ: У світі нині надто багато проблем

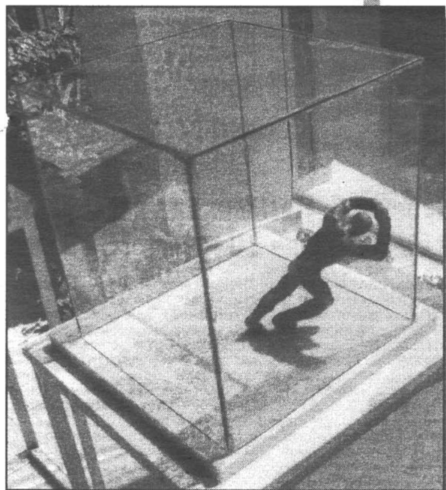
Цією розмовою наша газета започатковує серію інтерв'ю з главами держав, які наприкінці XX століття стали на шлях реформ

Відомо, що є політики, чия думка викликає повагу і змушує прислухатися до них. Серед таких — Президент Чеської Республіки Вацлав Гавел. Йому 62 роки. У минулому — відомий дисидент і драматург. Йому випало бути останнім Президентом Чехо-Словаччини і — з 26 січня 1993 року — першим Президентом нової Чехії (на другий термін Гавела переобрано минулоріч). Він заслужив і поважніший титул — батько нації. Рейтинг його популярності може коливатися вгору чи вниз, але він уже увійшов до списку найславетніших політиків XX століття. Під час інтерв'ю «Голосу України» Президент Чеської Республіки Вацлав ГАВЕЛ висловив свої міркування і щодо загальноєвропейських проблем, і щодо внутрішньополітичних.

(Закінчення на 3-й стор.).

ЯК пережити пережитки?

Зазвичай той, хто живе ілюзіями, потребує їх дедалі більше для, так би мовити, компенсації душевної нерівноваги. Наш уряд — не виняток.

(Закінчення на 10-й стор.).

Омбудсмани Європи об'єднуються

В Україні вперше за підтримки Ради Європи проводиться форум Уповноважених з прав людини (омбудсманів). У ньому беруть участь заступник директора Департаменту прав людини Ради Європи Джейн Дінсдейл, обмудсмани іспанської провінції Каталонія, Нідерландів та Угорщини. Гості обміняються з українським омбудсманом Ніною Карпачовою досвідом роботи, обговорять проблеми захисту прав та свобод людини в Європі і світі. Про питання забезпечення прав людини йшлося під час зустрічі першого заступника Голови Верховної Ради України Адама Мартинюка з заступником директора Директорату з прав людини Ради Європи Джейн Дінсдейл та омбудсманами Нідерландів та іспанської провінції Каталонія — Мартеном Остінгом і Антоном Канеласом.

(Закінчення на 4-й стор.).

Заява народного депутата України А. Матвієнка на пленарному засіданні Верховної Ради України 18 травня 1999 року

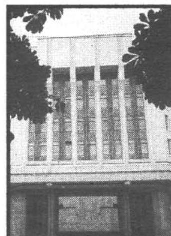
Шановний Голово Верховної Ради!

Вельмишановні колеги!

14—15 травня відбувся другий етап четвертого з'їзду Народно-демократичної партії. Велика група делегатів з'їзду, в тому числі й десять народних депутатів України — Б. Беспалий, А. Білоус, О. Ємець, І. Коліушко, А. Матвієнко, С. Подгорний, Ю. Сахно, К. Ситник, Т. Стецьків, В. Філенко, оголосили на ньому про вихід з лав НДП.

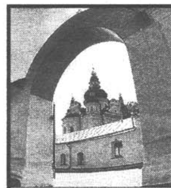
З'їзд НДП наочно продемонстрував, що виконавча влада сьогодні фактично знищує ті політичні структури, які становлять загрозу її всевладдю й безкарності. Нехтування демократичною процедурою, залякування делегатів, не згодних з висуненням Л. Кучми претендентом на кандидата в Президенти України — все це мало місце на з'їзді й зробило неможливим подальше перебування в партії мене й моїх товаришів. З'їзд рятував не Україну, а номенклатурну частину партії.

(Закінчення на 2-й стор.).

Крим у жалобі

3

«Будемо покладатися на власний розум, руки і серце»

4—5

Небо в діамантах

6

P.S.

○ 103 населених пункти в Київській області та 21 — у Сумській через шквальні вітри залишаються без електроенергії.

○ Під час виконання реставраційних робіт на Успенському соборі Печерської лаври в столиці загинули двоє робітників.

○ Піднято на поверхню тіло ще одного гірника, який загинув у результаті вибуху на шахті імені Карла Маркса у Єнакієвому Донецької області 26 квітня.

У номер

✔ Київ

Канада пропонує свій законодавчий досвід

Відбулася зустріч заступника Голови Верховної Ради України Віктора Медведчука з заступником голови парламенту Канади Ієном МакКлелландом. Його третій візит в Україну пов'язаний з проведенням сьомого засідання україно-канадського проекту законодавчої співпраці (КУПЗС). В рамках КУПЗС відбудеться підсумковий семінар та засідання комітету.

Віктор Медведчук підкреслив важливість цього проекту і дав високу оцінку канадській допомозі в розробці багатьох законопроектів — зокрема, в податковій, сільськогосподарській, інвестиційній сферах. В. Медведчук зауважив також, що створена недавно група міжпарламентських зв'язків з Канадою вже активно працює і над реалізацією проекту КУПЗС.

Заживемо. Після «комплексу відповідних заходів»

«Інтерфакс-Україна» оприлюднив новий крок Президента на шляху стабілізації соціально-економічної ситуації в Україні. Глава держави підписав розпорядження про додаткові заходи з поліпшення життя народу. Ці заходи, впевнені у прес-службі Президента, забезпечать надходження додаткових коштів до бюджету, зменшення заборгованості і здійснення поточної виплати зарплати, пенсій, стипендій та інших «маленьких радостей». Звичайно, якщо Кабмін та НБУ для реалізації цих завдань «проведуть комплекс відповідних заходів».

Цікава закономірність. Чим ближче до виборів, тим вимогливіший глава держави до виконавчої влади. Тим «монументальніший» «комплекс відповідних заходів» доведеться продемонструвати виборцям, щоб і вони були впевнені в поліпшенні свого життя. Не тільки ж власній прес-службі вірити в ефективність нових розпоряджень Президента.

✔ Донецьк

Рада — за нового голову, новий голова — за кращий бюджет

Сесія Донецької обласної ради обрала нового голову —ним став депутат Віктор Янукович, ось уже два роки —голова Донецької обласної держадміністрації. Попередній керівник ради Іван Пономарьов написав заяву з проханням звільнити його від виконання обов'язків голови за станом здоров'я. І хоча таке прохання викликало протест у депутатів-комуністів, більшістю голосів його задовольнили.

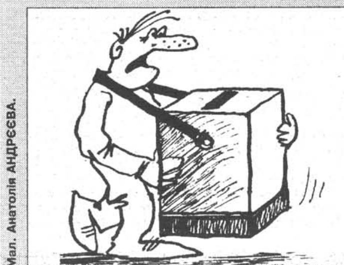
Першочерговим завданням Віктор Янукович назвав перегляд державного бюджету на користь регіону —закладена в законі цифра не залишає області шансів на виживання. Новий голова запропонував прийняти звернення до центральних органів влади з приводу створення регіонального енергоринку, а також упритул зайнятися проблемою тарифів на комунальні послуги. На думку голови, їх підвищення не збільшить надходження коштів.

✔ Херсон

П'ятачок на президентство?

Початок передвиборного президентського марафону зачепив і таврійський край. Претендентом у кандидати висунув себе місцевий підприємець Олександр Булава. Людина в Херсоні досить відома — депутат міської ради. Хоча й інвалід, зумів створити незалежну телерадіоорганізацію «Булава», котра веде радійне мовлення та видає газету. Резонансними стали й спільні з «Німецькою хвилею» акції.

Місцеві оглядачі констатують такий факт: після оприлюднення інформації про бажане президентство тижневик «Булава» став дорожчим на п'ять копійок. Можливо, саме на ці кошти збирається опертися претендент?

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

«Логіка» є, і вона зрозуміла

Ранкове й денне засідання 18 травня

Парламентська хроніка

Після оголошення депутатських запитів Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко надав слово Генеральному прокуророві Михайлу Потебеньку для інформації про незаконне припинення трансляції по радіо пленарних засідань парламенту.

Інформація Генерального прокурора була коротка й лаконічна: угоду між Національною радіокомпанією та управлінням справами ВР складено так, що вона не дає підстав для втручання прокуратури. Спірні питання, що з'явилися, згідно з законом мають вирішуватися у судовому порядку, а отже, Михайло Потебенько на даному етапі за цю справу не береться.

Позиція Генерального прокурора викликала в залі відповідну реакцію. У запитаннях депутатів до Михайла Потебенька та у виступі голови Комітету з питань свободи слова та інформації Івана Чижа наголошувалося, зокрема, на тому, що припинення трансляції по радіо пленарних засідань ВР є порушенням чинного законодавства та постанови Верховної Ради і має зрозумілий політичний підтекст з боку адміністрації Президента, самого Президента у зв'язку з президентськими виборами.

На парламентську трибуну було запрошено нещодавно обраного голову Держтелерадіокомітету Олександра Савенка, який спробував «викласти логіку подій, що обговорюються».

Однак головуючий зупинив доповідача, щоб той не витрачав ні свого часу, ні часу сесійного залу: «логіки» після тривалої розмови з Президентом з приводу призупинення трансляції, на думку Олександра Ткаченка, нема жодної, а Генеральному прокурору соромно стояти на трибуні, бо йому нема чого сказати.

Комітету з питань свободи слова та інформації доручено підготувати відповідний проект постанови, передбачивши в ній звільнення Олександра Савенка з посади, і повернутися до цього питання в наступні дні.

На сесії було надано слово для виступу народному депутатові, керівнику фракції НДП Анатолію Матвієнку, який, зокрема, сказав, що на другому етапі четвертого з'їзду НДП «не партія взяла владу, а влада взяла партію». З'їзд захищав номенклатурну верхівку, не зупиняючись перед залякуванням делегатів. На практиці це вже виливається у фарс «всенародного висунення» Леоніда Кучми на повторний президентський термін. У тому, що НДП скотилася на такі позиції, Анатолій Матвієнко бачить не тільки трагедію партії, а й свою особисту. Він оголосив, що разом з 10 народними депутатами — однодумцями виходить з НДП і складає із себе повноваження у парламентській фракції НДП утворюють позафракційну депутатську групу «Відкрита політика».

На пропозицію Олександра Єльяшкевича 260 народних депутатів проголосували за те, щоб Анатолію Матвієнку було надано можливість виступити по Національному радіо, а виступ у парламенті опублікувати в «Голосі України».

Сесія приступила до обговорення звіту Кабінету міністрів України про виконання державного бюджету за І квартал 1999 року. Зі звітом виступив міністр фінансів України Ігор Мітюков.

Обговорення триває.

Анатолій КАРАСЬ.

Фото **Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

Грядуть зміни. Але не істотні

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк припускає, що після «роздроблення» депутатських фракцій постане питання про перерозподіл комітетів.

А. Мартинюк на прес-конференції у ВР звернув увагу на те, що фракція НДП, котра відразу після виборів за чисельністю була другою після комуністів і отримала керівництво п'ятьма комітетами, нині значно поменшала і налічує близько 40 депутатів. На її базі створено депутатські групи «Відродження регіонів» і «Трудова Україна». А тепер відбувся розкол і зміна керівництва партії. На думку А. Мартинюка, фракція НДП після всіх бурхливих подій «збережеться у складі 14—15 депутатів, а решта кудись перейде».

Водночас фракція СДПУ (о) під час розподілу комітетів очолила лише один — соціальної політики та праці. А тепер Є. Марчук перейшов із фракції соціал-демократів до «Незалежних».

Однак істотних змін у парламентському розкладі сил, на переконання А. Мартинюка, до президентських виборів не відбудеться. Триває лише ротація у правому таборі, яка не впливає на посилення позицій ані лівих, ані правих. Перший заступник Голови ВР також висловив думку, що було б правильно збільшити квоту чисельності депутатів у фракції з 14 до 25 осіб. Хоча він свідомий того, що це малореально. Бо партії, які подолали на виборах чотиривідсотковий рубіж, але не мають такої кількості однодумців у парламенті, вимагатимуть створення власної фракції.

Перший заступник голови парламенту повідомив, що вже завершено розробку Національної програми відродження України. Незабаром її обговорюватимуть на зустрічі керівництва ВР з провідними українськими фахівцями. 25—27 травня відбудуться зустрічі Голови ВР в Одесі та Криму з керівниками всіх обласних рад. Після цього Національна програма відродження України побачить світ на сторінках газети «Голос України».

Коментуючи ситуацію довкола припинення трансляції пленарних засідань парламенту, А. Мартинюк висловив сподівання, що у Верховної Ради буде достатньо можливостей для відновлення трансляції. «Однак імовірно, що, зважаючи на президентські вибори, наступна сесія не транслюватиметься», — вважає А. Мартинюк.

Юліана ШЕВЧУК.

Заява народного депутата України А. Матвієнка на пленарному засіданні Верховної Ради України 18 травня 1999 року

(Початок на 1-й стор.).

Коли хтось застосовує грубу фізичну силу, щоб у темному провулку здерти з людини одяг, — це розбійник.

Коли хтось застосовує грубу фізичну силу, щоб у темному провулку зґвалтувати жінку, — це ґвалтівник.

Коли хтось застосовує грубу силу своєї влади, щоб відняти у людини право на власну думку, на власний голос, — скажіть мені, хто це?

І чому все частіше і частіше в методах, якими діють деякі високопоставлені представники влади, так багато схожого з методами тих, хто зачаївся у темному провулку?

На жаль, ми всі ще миримося з цим, ми терпимо це. І це демонструє фарс одностайності висунення Л. Кучми по всій Україні.

Розчавлена, позбавлена власної думки, партія опинилася під тим, у кого є груба сила. Це її велика трагедія, її великий біль. Це і моя велика трагедія як лідера партії, котрий не зумів її зберегти і захистити від цього.

Мені дуже боляче визнати поразку наших зусиль створити цивілізовану партію, що могла б ефективно діяти через своїх представників в органах влади різних рівнів у напрямі виконання своїх програмових засад. На жаль, не партія взяла владу, а влада взяла партію. І нехай приклад НДП стане пересторогою для всіх демократичних сил в Україні.

У зв'язку з цим я оголошую про складання з себе повноважень голови фракції НДП у Верховній Раді України. Ми, народні депутати України, які залишили лави НДП, не приймаємо штучно нав'язувану нам владою альтернативу між тоталітарним реваншем або ж продовженням розвитку України за олігархічним кримінальним сценарієм, коли реальними господарями в державі стають наближені до влади тіньові мафіозні клани. Ми віримо: ще є можливість повернути Україну в річище загальносвітового демократичного досвіду. І одним із чинників порятунку держави має стати утвердження ідеалів моральної, відкритої, соціально відповідальної політики.

З цією метою ми утворюємо позафракційну депутатську групу «Відкрита політика». Найближчим часом відбудеться з'їзд Всеукраїнського громадського об'єднання з такою самою назвою, оргкомітет якого утворено тими делегатами IV з'їзду НДП, які не підтримали перетворення партії на килимок під ногами влади. Звертаюся до всіх чесних людей підтримати нас.

Ми вбачаємо нашу групу й майбутню всеукраїнську громадську організацію суб'єктом об'єднавчого процесу, який в кінцевому підсумку повинен привести до створення в Україні потужної правоцентристської партії — з міцною організаційною структурою та з сильною фракцією вже в цьому складі Верховної Ради. Ми вважаємо, що таке об'єднання є для сьогоднішньої України однією з найнагальніших проблем, і на перешкоді його може стояти лише небажання влади отримати по-справжньому впливову опозицію та амбіції окремих партійних лідерів. Ми, зі свого боку, готові подолати перше й відкинути друге.

Народний депутат України **А. МАТВІЄНКО.**

Вацлав ГАВЕЛ:
У світі нині надто багато проблем

Читачам «Голосу України» — найкращі побажання від Вацлава Гавела

(Початок на 1-й стор.).

— Шановний пане Президенте, ви маєте світову славу гуманіста. Як з точки зору прав людини розцінюєте акцію НАТО проти Югославії?

— На мою думку, за ситуації, що склалася, іншого виходу не було. Необхідно, щоб ця акція закінчилася якомога швидше, але розглядаю її, як єдиний шлях, що може привести президента Мілошевича до столу переговорів. Його дуже довго до цього закликали, і він увесь час відмовлявся. На ньому вже лежить відповідальність за кілька війн на Балканах. Війни зі Словенією, Хорватією, кровопролиття в Боснії і Герцеговині — це десятки тисяч загиблих. Запитання, яке ви мені поставили, я ставлю дуже багатьом людям. Зокрема, запитував і в біженців з Косово в одному таборі, розміщеному на території нашої держави. І вони також відповіли мені, що це єдиний можливий спосіб розв'язання проблеми. Люди, з якими я розмовляв, — звичайні дідусі з албанських сіл. Жоден з них не був у косовській армії визволення.

— Чехія вже стала членом НАТО і стоїть на порозі Європейського союзу. В Україні побоюються, що членство Чехії в ЄС може спричинити погіршення економічного співробітництва з Україною. Яка ваша думка щодо цього?

— По-перше, не думаю, що Чехія дуже швидко стане членом Європейського союзу. А по-друге, я аж ніяк не вважаю, що наше членство в ЄС може ускладнити економічні відносини з будь-якою країною. Скоріше навпаки, бо держави — члени ЄС — найбільші економічні партнери. Прикладом того може бути співробітництво між Європейським союзом та організацією МЕРКОСУР (Південна Америка). Тому навіть не знаю, чого б я мав побоюватися ускладнень в економічній співпраці з Україною.

— У нас за розпорядженням міністра інформації було припинено випуск опозиційної газети «Правда Украины». А потім її головного редактора ще й звинуватили буцімто у посяганні на честь співробітниці і запроторили до в'язниці. Чи можливе щось подібне в Чехії?

— У будь-якій країні світу може статися, що людину несправедливо звинуватять в якомусь злочині. Але питання стоїть так: який механізм захисту є в цій країні, як функціонує система юстиції і чи можливо, щоб несправедливо звинувачений був реабілітований і навіть отримав фінансове відшкодування? Я не знаю обставин цієї історії, мені важко сказати щось конкретне, але в Чеській Республіці неможливо припинити випуск якоїсь газети лише на основі рішення міністра. Тільки через суд, і тільки з причини, передбаченої законом: якщо газета пропагувала, скажімо, расову ненависть.

— У нас аналогічне законодавство, але зробив це міністр.

— Якщо це була державна інституція, то держава може ухвалювати таке рішення, але щодо приватної — ні. (Газета «Правда Украины» не є державною. — **Авт.**)

— Шановний пане Президенте, в Україні є напруженість у відносинах між церквами і християнами різних конфесій. Один з депутатів нашого парламенту, Валерій Бабич, навіть визнав за необхідне утворити Всеукраїнське об'єднання християн. Щоб на грунті цього об'єднання зароджувався і тривав діалог, а не цементувалася ворожнеча. А як у Чехії вирішуються міжконфесійні питання чи проблеми? Адже й у вас є і католики, і протестанти і, зокрема, християни-гусити...

— У нас немає жодного напруження між різними конфесіями чи віросповіданнями. Як на мене, стосунки між ними досить коректні, і я неодноразово брав участь у зустрічах, коли за одним столом сиділи представники різних конфесій. Нема ідейного чи політичного напруження і у відносинах держави та церкви. Відкритим поки що залишається питання повернення майна, яке колись належало церкві і було конфісковано. Йдеться не про храми. Їх повернули, і вже давно. Йдеться про лісові масиви, сільськогосподарські угіддя... Це «майно» протягом десятиліть освоювали. З одного боку, ми мусимо зробити так, щоб справедливість перемогла, з другого, з практичної точки зору — це дуже важко зробити.

— Від яких помилок ви хотіли б застерегти Україну і який урок, на вашу думку, мусить винести людство з XX століття?

— Світ узагалі нині в небезпеці: екологічні проблеми, занадто велике народонаселення, негосподарське використання джерел, недобрі стосунки між багатою Північчю та бідним Півднем. Я щороку проводжу у Празі світову конференцію, що називається «Форум-2000», на якій ми розглядаємо глобальні проблеми і намагаємося дійти згоди щодо їх розв'язання.

Стосовно застережень, то я в жодному разі не хотів би радити щось Україні, але вважаю, що в чеській дійсності можна знайти багато і добрих, і поганих прикладів. Один із таких поганих — ми надто мало уваги приділяли вихованню населення, не привчали людей поважати закон, правопорядок і допустили, щоб у нашій країні були відносини, які трохи нагадують джунглі.

(Господи, що ж тоді про нас казати, коли чеська економіка працює, а наша «лежить», коли Чехія не знає, що воно таке — невиплачені зарплати і пенсії?! — **Авт.**)

— Чи часто конфліктують Гавел-президент, -драматург і -гуманіст?

— Звичайно, бувають такі ситуації, коли ці різні аспекти конфліктують між собою в моїй душі, але питання це скоріше технологічне. Не треба вважати, ніби я шизофренік і в мені борються дві чи три особи. Буває, я читаю якусь статтю в газеті і дуже хочу вступити в полеміку. Але я міг би це зробити, якби був незалежним інтелектуалом. А оскільки я Президент, то мої помічники і моя канцелярія мені цього не дозволяють.

— Влада — це обмеження свободи?

— Так.

— Дякуємо за бесіду

Інтерв'ю взяли Наталя ФІЛІПЧУК, Сергій ПРАВДЕНКО.

Прага — Київ.

На знімку: Вацлав Гавел з дружиною Дагмар Гавеловою.

Крим у жалобі

17 травня до Сімферополя підійшли майже 9 тисяч учасників ходи протесту кримських татар. У всіх семи колонах, які з 6 травня прямували з різних регіонів Криму, обійшлося без ексцесів. Порядок дотримувався на всіх етапах маршу, який меджліс оголосив мирною акцією.

У Сімферополі представники влади поклали вінки до пам'ятних знаків, установлених біля залізничного вокзалу і парку Салгірка, звідки людей відправляли по етапу до місць виселення.

— Національне питання в Криму — це питання №1. Якщо ми не доберемо ключів до його розв'язання, то не вирішимо й інших проблем півострова, — заявив кримський прем'єр Сергій Куніцин на скорботних зборах в Українському театрі, присвячених 55-й річниці депортації.

Добирати їх прем'єру довелося вже під час відкриття траурних зборів, які транслювали радіо й телебачення. Початок їх затримали свист і крики протестуючих проти того, що в залі не звучав гімн і не було прапора тих, на честь кого влаштовано збори. Лише після того, як прикре непорозуміння (чи організовану «забудькуватість») було усунено, захід увійшов у нормальне русло. С. Куніцин у вступному слові повідомив, що на консультативній нараді лідерів України, Криму і кримськотатарського народу було знайдено максимальний компроміс.

З легалізацією меджлісу доведеться почекати, бо це непросте питання: правове поле України не передбачає окремих прав для окремих меншин у плані представництва.

Віце-прем'єр уряду України Валерій Смолій нагадав, що для повернення репатріантів Київ виділив суму, еквівалентну 300 млн. доларів.

Уперше за останні 10 років скорботну дату депортації відзначено такими масовими акціями. Для проведення мітингу скорботи, санкціонованого українською і кримською владою на площі перед приміщенням Ради міністрів автономії, керівництво півострова надало понад 200 автобусів для доставки всіх бажаючих узяти участь у масштабній траурній акції. В мітингу жалоби взяли участь, за даними меджлісу, майже 35 тисяч чоловік. Усі акції траурних заходів, як і гарантували їх організатори, були мирними.

Вимоги відновити права корінного народу півострова прозвучали на повен голос і почуті в Києві з усією увагою й повагою. Це допоможе надалі краще долати труднощі облаштування разом.

Президент України видав указ про Раду представників кримськотатарського народу, в якому йдеться:

«1. Утворити при Президентові України Раду представників кримськотатарського народу як консультативно-дорадчий орган.

2. Призначити ДЖЕМІЛЄВА Мустафу головою Ради представників кримськотатарського народу.

Затвердити персональний склад Ради представників кримськотатарського народу.

3. Голові Ради М. Джемілеву подати в місячний строк проект Положення про Раду представників кримськотатарського народу.»

Віктор ХОМЕНКО.

Претендентів — уже дев'ять

Центральна виборча комісія своєю постановою зареєструвала першого претендента на кандидата у Президенти України. Ним став чинний Президент Леонід Кучма.

Як повідомив на засіданні ЦВК член комісії Віктор Алсуф'єв, станом на 10.30 18 травня надійшли 153 заяви від зборів виборців про реєстрацію претендентом Л. Кучми, а також від трьох політичних партій, котрі прийняли аналогічне рішення на своїх з'їздах, — СДПУ (о), НДП, ЛПУ. Найбільше зборів виборців, на яких висунуто Л. Кучму, відбулося у Київській, Дніпропетровській, Львівській та Сумській областях. Згідно з законом про вибори Президента, претендентом на кандидата у Президенти зареєстровано на підставі першої заяви, що надійшла до ЦВК, — від зборів виборців, що відбулися 14 травня в Інституті міжнародних відносин Національного університету ім. Т. Шевченка. Протоколи інших зібрань долучено до постанови ЦВК. Також зареєстровано ініціативну групу виборців, затверджену 14 травня зборами виборців у Києві.

Голова Центрвиборчкому Михайло Рябець повідомив, що станом на 18 травня до ЦВК передано документи про реєстрацію 8 претендентів: від двох Рухів — Г. Удовенка і Ю. Костенка, від КПУ — П. Симоненка, від СПУ — О. Мороза, від УСДП — В. Онопенка, від ПСПУ — Н. Вітренко, від зборів виборців у Дніпропетровську — Г. Балашова, від Всеукраїнського політичного об'єднання «Єдина родина» — О. Ржавського. Упродовж п'яти днів ЦВК має перевірити подані документи і визначитися на своєму засіданні. У голови ЦВК не виникає якихось сумнівів, що більшість із названих імен буде зареєстровано. Однак М. Рябцю важко було однозначно відповісти, що буде з документами, поданими від двох Рухів. Загалом, на його погляд, на майбутніх президентських виборах може бути більш як 10 кандидатів.

Юліана ШЕВЧУК.

У номер

✔ Київ

Омбудсмани Європи об'єднуються

(Початок на 1-й стор.).

«З одного боку, — наголосив під час розмови Адам Мартинюк, — ми в Україні маємо законодавчо декларовані й гарантовані всі права й свободи, які повинна мати демократична держава. З другого — права не забезпечуються через складну економічну ситуацію». «Проблемою номер один» перший заступник Голови ВР назвав невиплату зарплат й пенсій, повідомивши, що заборгованість держави сягнула вже 11 мільярдів гривень. Однією з причин такої ситуації він назвав «суцільне невиконання» українською виконавчою владою економічних законів, ухвалених Верховною Радою.

— Не можу погодитися, — зазначила Джейн Дінсдейл, — що дотримання прав людини залежить повністю від економічної ситуації. Ці права порушують і багаті держави — наприклад, США, де застосовують смертну кару, причому стосовно жінок і молодих людей.

Джейн Дінсдейл звернула увагу на необхідність прийняття в Україні нового Кримінального кодексу та реформи прокуратури, а також на наші проблеми зі свободою слова. Співрозмовники обговорили питання національних меншин, зокрема кримських татар. У зустрічі взяла участь Уповноважений Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова.

✔ Одеса

«Котигорошко–рятівник»

Таке звання відниніноситиме кожен з учасників команди одеської школи-інтернату № 1, що стала переможницею всеукраїнської гри-випробування «Котигорошко», яка відбулася в Одесі. Представники багатьох регіонів країни, змагаючись, пройшли через серйозні й водночас цікаві випробування в пожежній естафеті, орієнтації на незнайомій місцевості, під час надання допомоги потерпілим тощо. Вони продемонстрували вміння швидко знаходити правильні рішення в найскладніших ситуаціях.

✔ Сімферополь

Зсув повзе до моря

Біля в'їзду на трасу, що веде до Байдарських Воріт, з боку Севастополя встановлено знаки, які забороняють проїзд автотранспорту у зв'язку з активізацією зсуву великої маси грунту. На п'ятикілометрове, зморщене, як пральна дошка, дорожнє полотно, над яким зависли скелі, що можуть зірватися щосекунди, навалилися два селевих потоки. З обох боків відірваний зсувом і з'їзд від церкви до селища Форос. Зараз тут працюють рятувальники ДЕУ-592, яким допомагають жителі селища Форос і села Гончарне.

✔ Рівне

Смертоносний... брухт

На пункти скуповування брухту кольорових металів несуть усе: електродроти, меморіальні дошки, старий посуд, елементи символіки з меморіалів, частини вузлів машин і механізмів... А ось у райцентрі Дубне, що на Рівненщині, на звалищі однієї із брухтозаготівельних фірм знайшли... 36 навчальних авіаційних бомб із запалами. Як брухт фірмачі прийняли й бойовий снаряд та німецьку бомбу. Таке залізяччя замість мартенів довелося «переробляти» фахівцям спецпідрозділу Міністерства з надзвичайних ситуацій.

✔ Фотофакт

До столичної прем'єри мюзиклу «Бульба» лишилося всього кілька днів. І тоді ми нарешті почуємо відповідь на сакраментальне запитання: «А що, синку, допомогли тобі твої ляхи?». Судячи з цього знімка, козак Андрій Бульба (соліст Чоловічої хорової капели імені Ревуцького Роман Антонюк) готовий твердо відповісти: «Так, батьку!». Та й прекрасна панночка-полячка того варта — її грає Наталя Половинка, актриса Львівського театру імені Курбаса.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Покладатимемося

День відкритого листа «Голосу України» на Чернігівщині

У корпункт і редакцію надійшло 50 звернень та листів громадян, які поділилися наболілим. Запитання чернігівців ми передали голові облдержадміністрації Михайлу Каскевичу та голові обласної ради Петру Шаповалу для відповідного реагування.

У лекційному залі літературно-меморіального музею М. Коцюбинського журналісти зустрілися з читачами «Голосу України», представниками засобів масової інформації регіону.

Там після цікавої ділової розмови відбувся розіграш призів «Голосу України». Майже 20 читачів виграли радіоприймачі, чайні сервізи, одяг, книги тощо. Тепло прийняв «голосоукраїнців» голова облдержадміністрації Михайло КАСКЕВИЧ.

— На жаль, — зазначив він, — нині в області більше проблем, ніж здобутків. Погано спрацювали у січні-лютому. Лише в березні обсяг промислової продукції зріс на 18 відсотків. Протягом першого півріччя постараємося подолати відставання. Сьогодні на Чернігівщині завдяки проведеній роботі починають оживати «Чексіл», «Хімволокно», інші славнозвісні підприємства. Це запорука того, що з'являться «живі» гроші в бюджеті і проблема з виплатою пенсій і зарплат буде розв'язана. Тож і надалі покладатимемося на власні розум, руки і серце.

Про місцеве самоврядування, будні депутатів йшлося на зустрічі в обласній раді.

Того ж дня журналісти «Голосу України» побували в Чернігівській міській раді.

Поодинці з ями не вилізти

День був насичений численними зустрічами, цікавим спілкуванням і знайомствами. У рамках акції відбулася і розмова нашого кореспондента з головою обласної ради **Петром ШАПОВАЛОМ.**

— Петре Дмитровичу, нині на Чернігівщині найскладніша в країні ситуація з виплатою зарплат і пенсій. Про це свідчить і редакційна пошта.

— Чернігівщина і раніше була регіоном, звідки викачували буквально все: від картоплі і зерна до нафти і людських ресурсів, а з поверненням боргів, як правило, не поспішали. Певні причини спричинили і сьогоднішню ситуацію.

Згадаймо двадцять мільйонів гривень, які область відірвала від нагальних соціальних потреб на ліквідацію наслідків стихійного лиха: буревії, град, знищені посіви, виведені з ладу комунікації... А гарантованої державою компенсації в повному обсязі так і не дочекалися.

Торік з планованої дотації в 112,8 мільйона гривень одержали лише 79, до того ж «живими» грошима — тільки третину.

А область наша, не забувайте, аграрна, промисловість переважно була зав'язана на «оборонку».

Додає складності Чорнобиль. Маємо найтривожнішу в державі демографічну ситуацію: понад 40 відсотків населення — пенсіонери. І весь тягар пенсійних виплат області самостійно не підняти. Щодо цього вона дотаційна. А з Пенсійного фонду коштів надходить недостатньо, не забезпечує прогнозні платежі й шкутильгаюче виробництво.

І все ж перекладати свої турботи на плечі держави ми не збираємося, бо Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» дає нам достатньо прав, якими й користуємося.

До розгляду і затвердження програм соціально-економічного розвитку і бюджетів підійшли вдумливо, залучили всі можливі джерела фінансування. Принципово узгодили надходження дотацій з результатами роботи. Сповна використовуємо власні повноваження, ретельно контролюємо делеговані. На сесіях і засіданнях депутатських комісій заслуховуємо звіти керівників районів, галузей і окремих підприємств.

І вчимо, можна сказати, власним прикладом, адже більше третини депутатів обласної ради очолюють великі підприємства в місті і селі. І там, де вони трудяться, — високий рівень виробництва, люди вчасно отримують зарплату, розв'язуються соціальні проблеми. У тому числі і з боргами у заробітній платі. Для погашення їх (69,8 мільйона гривень) у бюджеті області передбачено 45,7 мільйона гривень. Решту мають знайти в районах.

Формування і виконання бюджету законом покладене на виконавчі структури. Та хіба можна поділити: тут — моє, а тут — ваше? Лише спільними зусиллями досягнемо бажаного результату.

— Цього року згідно з чинним законодавством значна кількість податків не йде в Київ, а залишається в обласному бюджеті. Чи виграє від запровадженого нововведення регіон?

— Лише за підсумками року можна буде казати про реальні переваги чи недоліки. До незаперечного позитиву віднеси би те, що половина коштів від податку на виробництво місцевої підакцизної продукції лишається в області. І тут ми безпосередньо зацікавлені в нарощенні її випуску і реалізації.

Але весь податок на додану вартість перебирає на себе держава, знову-таки перетворюючи область на дотаційну. Отже, в нових підходах бачу і позитив, і негатив.

— Останнім часом діяльність облради активізувалася: майже щотижня засідають постійні комісії, депутати зустрічаються з виборцями. Це пов'язано з валом проблем, яких щодня додає життя?

— Так, і вони змушують міняти стиль роботи. Та на чільне місце висуваються такі: самоврядні органи набираються сил, досвіду, активно вчаться працювати за малою Конституцією — Законом «Про місцеве самоврядування в Україні». Десять тисяч депутатів усіх рівнів обрано на Чернігівщині. Це велика сила, здатна на конструктивну творчу діяльність.

— Чи відчуває облрада законодавчу і практичну допомогу народних депутатів України, обраних від Чернігівщини?

— Якщо відверто — не від усіх. Чекаємо від народних депутатів більш плідної законодавчої роботи.

— Петре Дмитровичу, як ви вважаєте: ми живемо погано тому, що маємо погані закони?...

— Критикувати закони — найпростіше. Давайте навчимося жити за цими законами, дотримуватися їх і поважати, а потім будемо оцінювати за реальною віддачею. Працювати треба усім — тоді й закони запрацюють.

Досконалий закон — плідна робота

У рамках дня відкритого листа був організований і «круглий стіл», за яким обговорювали проблеми місцевого самоврядування і законодавчий процес. Своїми міркуваннями з журналістами «Голосу України» поділилися депутати Чернігівської міської ради.

Руслан ВОЛОЩУК: — Як на мене, закон України про місцеве самоврядування, прийнятий у 1997 році, має значні переваги над попередніми аналогічними законами. Разом з тим, як показують реалії, у ньому є «вузькі місця». Це стосується насамперед розмежування повноважень міської ради і виконкому. Нещодавно, наприклад, у Чернігові відбувся судовий процес. Мої виборці подали позов до міськвиконкому у зв'язку з тим, що він не виконує рішення міськради. Суддя запитує: хто представляє міськраду? З'ясовується, працівники міськвиконкому. А я як депутат не маю на це права. Або ще такий парадокс. Вертикаль у виконавчих органах є, а в системі рад немає. Депутат Верховної Ради Євген Ананко, обраний від Чернігова, контактує з міським головою, але не співпрацює з депутатами міськради. 85 депутатів у райрадах міста теж самі по собі. А зусилля і народного депутата України, і депутатів міста законодавчим чином слід було б об'єднати. І останнє: мені, народному обранцю, виборці дають накази. А в законі немає навіть такого поняття!

Юрій ПРИХОДЬКО: — Законодавче, правове нестикування часто породжує колізії, які на місці дуже важко вирішити. Скажімо, восени минулого року до міськради звернувся підприємець з проханням продати йому землю несільськогосподарського призначення під автозаправку. Спочатку депутати, розглянувши його подання і ті закони, на які він посилався, відмовили прохачу. Але в січні 1999 року виходить указ Президента, який дозволяє це робити. Ми винесли згадане питання на сесію. І ось з'ясовується, що указ суперечить Конституції. У ньому йдеться про комунальну власність, а в Конституції немає такого терміну. До нас з Києва приїздить група правників, щоб поставити всі крапки над «і». У підприємця не випадково з'явилася підозра, що все це робиться спеціально, що в міськраді хтось дуже хоче хабара...

Микола ДЕЙКУН: — У нашому чинному законодавстві, Конституції не розмежовані два принципові поняття. Перше — людина має право на охорону здоров'я, і друге — вона у разі хвороби має розраховувати на медичну допомогу. А це надалі потрібно зробити, оскільки згадане — не одне й те саме. Є здорові люди і є засоби збереження повноцінного життя. Але є і хворі. Система їх лікування потребує принципово іншого підходу.

У законі про місцеве самоврядування я не зустрічаю положення про відповідальність міського голови за стан охорони здоров'я своїх виборців. Натомість чинне законодавство вимагає цього від Президента. А потрібно, щоб ці принципові питання контролювала вся виконавча вертикаль.

Володимир СТЕЛЬМАХ: — Як директора школи мене хвилюють проблеми освіти. І, до речі, не тільки хронічні затримки з виплатою зарплат. Дуже прикро, що в Україні молодь не бачить перспектив. Таке враження, що вона не потрібна державі. Особливо це стосується талановитих випускників. Наші призери, навіть всеукраїнських олімпіад, вступаючи до вузів, переконуються, що здебільшого цінуються не так високі знання, як наявність грошей у батьків. Я вважаю, що на часі закон, який насамперед захищав би здібних дітей. Вже була спроба створити міжобласні незалежні центри тестування випускників. Але вузи завалили цю справу. Звичайно, їм вигідніше працювати по-старому. Проте обдаровані діти часто через необ'єктивність залишаються поза системою навчання.

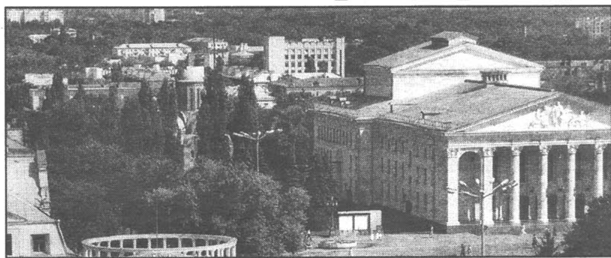
Володимир КОЛЕСНИК: — Нещодавно з ініціативи кількох депутатів утворено депутатську групу «Рідному місту — добро і добробут», в якій я — співголова. Вона — найчисельніша у міській раді. Це об'єднання, як на мене, вносить у роботу міської ради чимало конструктиву. Ми збираємося перед сесією, обговорюємо найважливіші проблеми. І завдяки цьому в сесійному залі вже не витрачається час на узгодження позицій, депутати працюють продуктивніше.

Володимир ГРЕЧЕНОК: — Влада на місцях завжди буде слабкою, якщо обмежуватиметься коштами. Як на мене, бюджет потрібно спочатку формувати внизу, а потім нагорі. Чернігівська міська рада сформувала бюджет, який забезпечує потреби міста лише на 40 відсотків. Знову очікуватимемо на дотації освітянам, медикам. А якби ці відрахування з податків не відправляли до центру, а залишали на місці, то виконавча влада займалася б не так випрошуванням коштів, як організацією справ в обласному центрі.

Юрій СОБОЛЬ: — Ми, депутати, перші безпосередньо на собі відчуваємо силу або слабкість прийнятого Верховною Радою закону. Пікети, невдоволення виборців, затяжні конфлікти — все це найчастіше трапляється від двозначності якоїсь законодавчої норми або взагалі її відсутності. Тому народним депутатам України хотілося б побажати конструктиву, діловитості при законотворенні. Це убезпечить місцевих депутатів від непорозумінь.

Законодавче, правове нестикування часто породжує колізії

на власні розум, руки і серце»

Є пропозиція!

Як зберегти валюту

У чернігівський корпункт звернувся в.о. головного інженера Державного геологічного підприємства «Чернігівнафтогазгеологія», член-кореспондент Української нафтогазової академії **Федір Васильович КОРНЯГА** з цікавою пропозицією.

— Сьогодні дуже багато валюти витрачається на закупівлю обладнання, хімреактивів лише тому, що Держкомгеологія, Укрнафта, Укргазпром діють розрізнено, дбаючи лише про власні інтереси, зазначив читач. — Тим часом в їхній діяльності є багато спільного. Наприклад, одну тонну КМЦ — хімреагенту для буріння свердловин — купляємо за 5000 доларів. У Чернігів зверталися вітчизняні підприємці, які могли б продавати КМЦ значно дешевше. «Чернігівнафтогазгеології» потрібно лише 100 тонн хімреагенту на місяць. Але не тільки ми є споживачами КМЦ.

Схожа ситуація з трубами для свердловин. Лише для однієї треба 185 тонн металу. Потрібну марку труб «Е» та «Л» виготовляють у Дніпропетровську. Однак працювати лише на «Чернігівнафтогазгеологію» (річна потреба 1000 тонн) виробникам невигідно. Натомість Держкомгеології, Укрнафті, Укргазпрому на рік потрібно 40—50 тисяч тонн труб, які доводиться купляти за кордоном. То хто має об`єднати інтереси цих служб? Насамперед — Українська нафтогазова академія! Адже вона об'єднує зусилля науковців, виробничників цих галузей, відомчих інститутів. Засідання відділів УНГА проводиться двічі на рік. Я пропоную під час кожного займатися не так теоретизуванням, як конкретними справами. Слід створювати робочі групи з кожного питання, запрошувати потенційних виробників і швидко, оперативно розв`язувати проблеми виробництва для споріднених галузей і хімреагентів, і труб та інших дефіцитних комплектувальних. Усі про це давно кажуть, та поки що об'єднанням зусиль виробників ніхто не займався.

Відкритий лист Президентові України Леоніду КУЧМІ

Вельмишановний Леоніде Даниловичу!

Звертаюся до вас з приводу Чернігівського обласного художнього музею.

Він створений 1983 року за всіма нормативними актами і є єдиним художнім музеєм в області, налічує 15 тисяч експонатів — творів вітчизняного та зарубіжного мистецтва, які мають величезну культурну, історичну та художню цінність.

За клопотанням начальника обласного управління культури О. Васюти та розпорядженням облдержадміністрації будівлю передано з балансу музею в оперативне управління управлінню культури з наступною передачею музейних площ іншим організаціям.

Вилучення музейних площ загальною кількістю 1413 квадратних метрів, що становить половину корисної площі, перетворює музей на звичайнісінький склад і знищує його як державний мистецький культурно-освітній заклад.

Це розпорядження суперечить статтям 1, 11, 14 Закону України «Про музеї та музейну справу».

Як громадянин, директор музею, нарешті, як художник я не можу погодитися з таким «розподілом» національного надбання.

Прошу вас, Леоніде Даниловичу, захистити і зберегти музей для нащадків.

З повагою
Володимир ЄМЕЦЬ,
директор Чернігівського музею, народний художник України.

Голова швидкого реагування

На території Волосківської сільської ради мешкають 1337 осіб, з них 622 — пенсіонери. Майже 300 працездатних вже 2—3 місяці не отримували «живої» копійки в місцевому КСП імені Мічуріна.

— Приходить до мене вчителька і скаржиться: одна сім'я не пускає дітей до школи, — розповідає сільський голова **Олександр ЛЮБЕНКО**. — Я туди. І чую: нема за що купити взуття...

Тим часом надворі весна. А в КСП бракує солярки. Як сіяти? Мабуть, як і торік, доведеться частину землі віддати в оренду іншим господарствам.

— Як на мене, треба жити, а не чекати біля моря погоди, — каже Любенко.

У Волосківській сільській раді щодня знаходять компроміс між можливостями влади і потребами сільчан. Виділили всім бажаючим більш як 150 гектарів додаткових присадибних ділянок. Хто не лінується, вирощує на отриманих сотках картоплю — чернігівську «валюту», яку можна обміняти на олію, борошно, цукор.

Сільський голова знайшов волосківцям надійного партнера — «Чернігівськмолокозавод», який хоч і далеко, проте регулярно не тільки забирає молоко, а й вчасно розраховується з селянами. Торік тут утримували 200 корів і здали 80 тонн молока, а цього року планують здати 90 тонн.

Відкрили базарчик: сільраді — податок на бюджетну сферу, селянам — «жива» копійка за сир, овочі, яйця. Важче людям похилого віку. По поміч — до сільради. У Любенка є такий собі «журнал швидкого реагування», в який занотовує прохання односельчан, які потребують першочергового реагування. Н. Овсієнко просить кошти на операцію. Старенька П. Кондик також звернулася по гроші. У сім'ї Н. невістка ось-ось народить дитину...

А ще у нього на контролі — забезпечення селян газовими балонами, дровами, поповнення бюджету сільради.

Півстоліття в депутатах

Світлим рядком

П'ятдесят років тому пакуляни вперше обрали своїм депутатом В'ячеслава Григоровича КАРАНДУ. 76-літній ветеран праці з тих пір понад усе дорожить довірою і повагою земляків. Життя Каранди зіткане з неспокою, тривоги і турбот про ближнього. Й нині, коли більшість обивателів сприймає депутатство як звичайнісіньку формальність, ветеран твердо переконаний, що від нього чимало залежить. Він, як і в молоді літа, енергійно береться за кожну доручену справу. Тому і на цьогорічних виборах усі виборці села Пакуль, де балотувався Каранда, віддали йому свої голоси. Це була єдина з-поміж усіх кандидатур у депутати різного рівня, проти якої ніхто не проголосував.

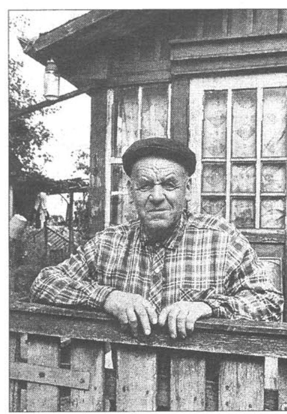
...Школа-семирічка, воєнне лихоліття, армія, навчання у Ніжинському ветеринарному технікумі, праця в рідному селі. Згідно із записом у трудовий книжці В'ячеслав Григорович 40 літ працював ветеринарним фельдшером у місцевому колгоспі. Та й нині він, мов солдат, на «бойовому» посту: в будь-яку годину дня і ночі поспішає на виклики, лікує худобу в індивідуальному секторі. Й не тільки в Пакулі чи довколишніх хуторах, а й у сусідніх селах.

Звісно, депутатами не народжуються. Але, без сумніву, генетично В. Каранда запрограмований на турботу про людей. Це вболівання за ближнього успадковане від батьків, які стояли на сторожі інтересів людей: мама — фельдшер, тато — юрист. За все вболіває депутат сільської ради: і за водогін, і за громадські пасовища, і за стан доріг, і за якість продукції чи фільтрування води... В'ячеслав Григорович Каранда як голова постійної комісії з питань соцзаконності і правопорядку все робить так, щоб чесно дивитися людям в очі. Саме такі обранці й повернуть нам довіру до влади, до держави...

Ольга ЧЕРНЯКОВА.

Чернігівська область.

Фото Петра МАРУХНЕНКА.

Листи про наболіле

Інвалід 2-ї групи Марія Воронцова, учасник бойових дій в Афганістані Юрій Чуб з Чернігова запитують, чи правомірне рішення Чернігівської райради про відміну пільг на проїзд одинадцяти категоріям пільговиків. Відповідь читачам «Голосу України» дав **заступник голови обласної ради В. Ковальов.**

Він повідомив, що за пропозицією чернігівської райдержадміністрації сесія районної ради 12.03.1999 р. ухвалила рішення, яким надала право на безкоштовний проїзд в автобусах приміських маршрутів лише кільком категоріям пільговиків.

Прокуратура області визнала, що це рішення обмежує право частини громадян користуватися безкоштовним проїздом, не відповідає чинному законодавству, тому внесла подання райраді з вимогою його скасувати.

***

Студентка Чернігівського комерційного технікуму Валентина Рева зізналася: в неї у зв'язку з тяжким сімейним становищем нема коштів, аби заплатити за останній курс навчання. **Директор технікуму В. Іванченко** повідомив, що заяву студентки розглянуто, а прохання задоволено — Валентина закінчить навчання.

***

Мешканці Задеріївки Ріпкинського району надіслали в корпункт «Голосу України» заяву про те, що місцевий маслозавод заборгував майже 12 тисяч гривень здавачам молока. Редакція отримала відповідь від **голови районної державної адміністрації І. Коробки.** Нині керівництво переробного підприємства прагне через арбітражний суд повернути борги від Менського сиркомбінату, маслосирбази, ВАТ «Чернігівмолпром», а також працює над питанням отримання кредиту.

У разі позитивного розв`язання проблеми заборгованість населенню буде відшкодовуватись.

***

Ветеран Великої Вітчизняної війни з Пакуля Іван Кирилович Ворох звернувся з проханням посприяти у виплаті йому пенсії хоча б за два місяці, оскільки він планує лікуватися в лікарні. Як повідомив **заступник голови Чернігівської районної адміністрації Смаглюк**, поки що в районі виплачують пенсію за вересень 1998 року, але, зважаючи на поважну причину заявника, йому вирішено видати заборгованість за жовтень та листопад.

***

Інвалід 2-ї групи, ветеран війни Петро Данилович Рева з Чернігова поскаржився, що йому доводиться купувати ліки за повну ціну, хоча має право на безкоштовні. Як повідомив **начальник Чернігівського міського управління охорони здоров'я Ю. Бойко**, автора звернення до «Голосу України» запрошено до управління. Йому буде надана допомога в пільговому забезпеченні ліками.

***

Михайлові Петровичу Лободі з села Головеньки Борзнянського району буде встановлено телефон, повідомив **директор обласної дирекції «Укртелекому».**

***

85-річна жителька Щорса Марія Гнатівна Мороз повідомила, що вона отримала лише папірець на паливо, а вугілля їй не дали. Пенсіонерці останнім часом припинили виплату матеріальної допомоги.

Перший заступник начальника управління соціального захисту населення облдержадміністрації Красноголовий повідомив, що державна допомога призначається на шість місяців, тому Марії Мороз треба оформити документи в райуправлінні соціального захисту. Щодо палива — справа безперспективна. Його через брак коштів не виділили цього року нікому.

Матеріали підготували:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Яків ГАЛЬЧЕНКО,
Іван ІЛЛЯШ,
Сергій ПАВЛЕНКО.

На контролі «ГУ»:

1. Відродження славнозвісних підприємств обласного центру.
2. Соціальне забезпечення селян.
3. Охорона історичних пам'яток, зокрема обласного художнього музею.

У номер

✔ Миколаїв

«Янтарний» фестиваль

З ініціативи генерального директора пивзаводу «Янтар» Валерія Бажова в Миколаєві відбулося масове і яскраве дійство — пивний фестиваль. У ньому взяли участь й інші виробники — АТ «Нектар», холодокомбінат «Фрост», кондитерська фабрика, МП «Підліток», торговельні організації. Було представлено не тільки напої, солодощі, здобу, якими два дні активно торгували в місті, а й відбулися численні конкурси, концерти. Пройшов фестиваль під гаслом «На підтримку миколаївського виробника».

Херсон

Наші борщі з нідерландським присмаком

Незвично людно стало останнім часом біля кафе «Оксамит» у Херсоні — і серед відвідувачів були здебільшого люди похилого віку. Саме тут одержували безплатні обіди інваліди та малоімущі обласного центру. Обласна організація національного Червоного Хреста одержала 1 мільйон 300 тисяч доларів з Нідерландів і протягом місяця організовувала гарячі обіди. Кошти також були скеровані на комплектацію продуктових наборів з м'ясних та рибних консервів, борошна, круп тощо.

✔ Харків

І знову ДТП

У дорожньо-транспортній пригоді, що сталася в Харкові, загинув віце-губернатор Сумської області Володимир Варака. За попередніми даними, автомобіль БМВ, у якому він їхав, із невстановлених поки що причин вискочив на смугу зустрічного руху і зіткнувся з тролейбусом. Володимир Варака помер на місці пригоди. Водія і другого пасажира було доставлено в лікарню швидкої допомоги, де перший через деякий час теж помер.

✔ Луганськ

Гірники погрожують самогубством

Знову вчинили пробу суїциду гірники шахти «Суходольська-Східна» державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» (Луганська область), повідомляє «Інтерфакс-Україна». За інформацією Незалежної профспілки гірників, 14—15 травня 24 шахтарі порізали собі вени, вимагаючи виплати заборгованості із зарплати. Однак, згідно з даними Луганського територіального комітету з питань охорони праці Мінвуглепрому, гірники, які проводили акцію протесту в приміщенні шахтоуправління, лише порізали собі руки, а не вени. Четверо з них було доставлено в лікарню. Їхній стан тепер у нормі. Тим часом 126 шахтарів «Суходольської-Східної» продовжують піший похід у Київ, розпочатий 14 травня. А в столиці, біля приміщення Міністерства вугільної промисловості, триває пікетування 186 гірниками-інвалідами шахти імені Гагаріна ДХК «Артемвугілля» (Горлівка, Донецька область), 10 інвалідами і 16 дружинами загиблих шахтарів шахти імені Менжинського ДХК «Павлоградвугілля»

З'явлення українському народові бізнесмена Гії Лондарідзе

Небо в діамантах

За листом читача

Розв'язуючи тугі вузли суперечностей, світ просувається до кращого життя. Українське село все зіткане з проблем. Тільки, на жаль, виходити з глухих кутів без тяганини воно ще не завжди вміє.

На словах, як на цимбалах

Про цей конфлікт я дізнався з листа Олександра Педана з Софіївки. Правда, юрист писав побіжно й у минулому часі — як про справу, вже розв'язану. Мене зацікавили деталі, і от я в райцентрі.

Ознайомившись з листом, голова райдержадміністрації Олександр Квасов сказав:

— Написано правду. В села навідуються різні діячі, щедрі на обіцянки. Мовляв, віддайте нам в оренду землю, а ми вам дамо роботу й заробіток. А потім про обіцянки забувають, тож люди біжать до влади, скаржаться. Так вийшло і з грузином Гією. Приїхав, наобіцяв, селяни довірилися, бо думали, що в нього мішок грошей. А діла не вийшло... То люди від нього й відійшли...

Проте в Мар'є-Дмитрівці з'ясувалося, що конфлікт далекий від завершення. Початок йому поклав попередній керівник райдержадміністрації Григорій Тришин. У серпні 1996 року він привіз у село молодика з кавказьким акцентом і сказав селянам, що тепер, коли землю розпайовано і кожен став ковалем свого щастя, їм не вистачає саме ось цього чудового грузинського товариша і доброго господаря Гії Лондарідзе.

«Так він по-нашому і не вміє», — сумовито думали селяни, силкуючись осягнути смисл гортанних звуків, які той кидав у зал. Син Кавказу обіцяв кожного п'ятого числа розраховуватися за роботу; за оренду кожного паю землі платити «тонну і ще половину тонни» зерна на рік; за крадіжки зразу ж виганяти з роботи... А замість колгоспу «Зоря» в них тепер буде товариство з обмеженою відповідальністю — фірма «Промінь».

Мар'єдмитрівцям останніми роками не щастило на міцного керівника, вони забули, як виглядають гроші. Тому з радістю й полегшенням проголосували за бізнесмена Гію, за котрого поручився керівник району.

І по гвинтику, по цеглиночці...

За «живі» гроші тепер можна все. Тож приходько з Кавказу гав не ловив. Зробив документи, котрі засвідчили, наче він є засновником «Променя». Оселився в райцентрі, де мав ще й приватне транспортне підприємство «Меркурій», а в селі замість себе залишив виконавчого директора з місцевих Івана Діденка.

«Зрозуміло, — міркували мудрі сільські дядьки, — ми вироблятимемо хліб, м'ясо, молоко, а Гія, спец по торговельній лінії, займеться переробкою сировини, реалізацією готового продукту. Будуть гроші на оплату праці. Добре, коли начальство входи і виходи знає».

Від колгоспу фірма успадкувала близько 1000 корів, 400 свиней, багато машин різного призначення, понад 40 тракторів, іншу техніку. Наспіла пора сіяти озимину. Гія приїхав, щоб виридити механізаторів у поле.

— Яка норма тепер на трактор? — поцікавився ветеран праці Віктор Григорович Волощенко.

— Яка ще норма? Їдь і працюй! А зарплата така: тонна зерна на місяць!

— Без норми й контролю в нас один оратиме, а другий Ваньку валятиме.

І все-таки, хоч як дивно, «Промінь» протримався два роки. Спочатку збирали непоганий урожай, тож працівники вчасно одержували зарплату, пайовикам виходило по 1,6 тонни зерна. Але після других у житті Лондарідзе жнив з реалізацією збіжжя не витанцьовувалося, тож кукурудзу й не збирали. Цілу зиму Кривий Ріг та Софіївка ласували качанами, а в «Промені» тим часом дохли телята й корови... Та ще й значну частину площ не орали. Ішли в наступ бур'яни й людське безглуздя. Гія звільнив Діденка з посади ще задовго до остаточного розвалу.

— Як це звільнив? — обурилися люди.

— А так: за статутом «Променя»!

— А ми той статут на зборах не затверджували!

— Досить того, що його затвердили в районі.

На місце Діденка засновник фірми поставив свого одноплемінника Бадрі Схаладзе. Той узяв під звіт одержані за продаж комбайна п'ять тисяч гривень — і зник. Тоді намісником Гії в селі став молодик з Кривого Рогу Юрій Сироватка, який має в кишені диплом про закінчення аграрного вузу.

На той час уже діяли ковбасний, сироробний та макаронний цехи. Фермерське поголів'я тануло на очах.

— Але гроші за реалізацію продукції через касу не йшли, — свідчить Анатолій Максимович Кошеленко, пенсіонер. — Керівництво зразу клало їх до кишені, а коли що, то казало: пішли на закупівлю солярки! Хоч земля й не орана.

Разом із затримкою зарплати, зменшенням удвоє орендної платні за землю до селян прийшло розчарування.

— Занепадаючи, колгосп «Зоря» залишив по собі 800 тисяч гривень боргу, до них «Промінь» і своїх додав 800 тисяч, і на цьому завершилася його історія, — констатує голова сільради Валентина Губарєва. — Та й дивно було б, якби фірма вижила. Як тільки до її каси надходили гроші, Гія їх зразу забирав.

Лондарідзе історію занепаду викладає, наголошуючи на дещо інших моментах. Він прийшов у село з найліпшими намірами. Хотів підняти цих людей з колін, дати їм роботу й заробіток. І зрозуміло, поліпшити власні фінансові справи. Тож погодився виплатити колгоспні борги, але за умови, якщо всі основні засоби колишнього господарства стануть його власністю. Збори з цим погодилися. Гія сплатив третину давнього боргу «Зорі», але тут помітив, що основні фонди — його майбутня власність — почали танути. Запчастини зникають, навіть ферми, які він спустошив, розбирають.

За два роки Гія, може, двадцять разів письмово сигналізував до райвідділу міліції: рятуйте, розкрадають! Але міліція, як він каже, «нуль уваги». Тоді він сказав селянам:

— Я не хочу бути власником основних засобів —нехай вони будуть ваші. Але й виплачувати борги вашого дохлого колгоспу теж не буду!

Проте Лондарідзе був непослідовний. На словах відмовившись від основних засобів, він зробив худобу, сільгоспмашини і навіть землю розмінною монетою в розрахунках із світом бізнесу. Саме через це його стосунки з селянами дедалі більше псувалися. Був випадок, коли з фермських приміщень, де вже мало чого й залишилося, вивели й вивезли зразу понад сто голів худоби й свиней — у рахунок боргу Лондарідзе якійсь фірмі. Ось тут селяни остаточно зрозуміли, що їх ошукують. І навіть грабують. Щоби це унеможливити, вони «прихватизували» всі залишки живності — до останнього хвоста! Конторські ледь встигали записувати, хто чого й скільки відвів на власне подвір'я.

Цікаво, що про цей останній випадок розповів тільки Гія.

Оце такі збори

Далі події розвивалися так: 26 грудня минулого року збори селян «анулювали» «Промінь». Три села - десь понад сто сертифікатів — стали відділком колгоспу, розташованого далеко від Мар'є-Дмитрівки. 230 сертифікатів утворили нове об'єднання з давньою назвою «Зоря». 21 селянин вирішив сам давати собі раду... Проте й товариство з необмеженою безвідповідальністю «Промінь» не пропало — в його розпорядженні зосталося двадцять (за словами Гії — 47) земельних паїв. Отже йдеться не про анулювання фірми, як це ухвалили збори, а про виділення з неї земель тих, хто не бажає працювати в її складі.

— От і виділяйтеся, — хитро усміхається Лондарідзе.

«Зоря» вже обрала голову — студента сільгоспінституту Святослава Літошка. Він прагне діяти, але «чудовий грузинський товариш» обрав позицію зволікань.

— Я восени засіяв тисячу гектарів, — пояснив мені бізнесмен. — І тепер ще п'ятсот засію. Зберу врожай, розрахуюся з пайовиками, а далі — нехай «Зоря» господарює, як знає.

Я був присутній на четвертих зборах, присвячених ліквідації «Променя». Вони почались із звинувачень.

— Гія, ти всю худобу перевів на ковбасу, ти комбайна й трактори порозпродував, а де гроші?.. Гія, ми тебе вигнали! Хай тобою займаються міліція та КРУ!..

Та Лондарідзе незворушний і незнищенний:

— Чим ви тут займаєтеся? Ви не кажете про сівбу. Вам треба відібрати в мене землю? Але я маю на неї документ. Робіть і ви документ — і одержите.

Волощенко питає Гію:

— Де поділися наші «кіровці»?

— Одного віддав за борги, а другого розтягли на запчастини.

— То чого тоді нового трактора заховав?

— Бо це мій! Я його купив.

Селяни переходять на крик:

— Гію, бухгалтера, Сироватку — в тюрму!

— За що? — цікавлюся.

— Прокуратура виявила махінацій на суму 66,5 тисячі гривень. Але злодіїв одразу амністували. А нам би цих грошей вистачило на пальне для тракторів і перші витрати по хазяйству!..

Безглузді збори завершуються, а суперечці кінця не видно. Віктор Родинко кричить до Лондарідзе:

— Заплатіть мої 485 гривень!

— Ти їх заробив у колгоспі, а тут колгоспу нема.

— Але ж ви сплачуєте колгоспні борги!

— Ти краще причеп поверни, — йде в наступ на механізатора Сироватка. — Чого ти відтягнув його під свою хату?

— Віддасте зарплату — поверну!

— Хто дозволив брати причеп? Хто дозволив розтягати ферми?.. — мітингує Сироватка, сподіваючись на співчуття.

— А хто дозволив не платити зарплату? — повисає в повітрі важке запитання.

Непогані кадри пройдисвітів

Літошко пояснює:

— Ми зробили все, що змогли: люди понаписували заяви на вихід з «Променя» й вступ до «Зорі». Були збори з передачі справ. Провели ревізію. Та коли ми показуємо Гії акти й вимагаємо звіту — скільки чого було на початку його керівництва, скільки зосталось, куди поділося, адже на все має бути документ чи пояснення, — Гія діалогу не підтримує. Для нього це небажана тема. Від усього відмовляється. Воно й зрозуміло: багато чого він заховав, а ще більше розбазарив...

А Лондарідзе дивиться на своє майбутнє з оптимізмом:

— Маю власні переробні цехи й 400 гектарів землі. Нехай нам виділять контору й одну ферму — і з нас вистачить. Усе інше хай забирає «Зоря». Через рік від неї однак нічого не залишиться, люди знову принесуть мені свої сертифікати.

— Отже, ви не вважаєте, що потерпіли поразку?

— Послухай, яка поразка? Та нехай мене покинуть всі, я ще маю власних дев'ять гектарів поля!

— Звідки вони у вас, заїжджого?

— У статуті «Променя» записано»: хто два роки відпрацював, одержує у власність дев'ять гектарів і сертифікат на землю. От я й одержав.

Ну, тепер нарешті зрозуміло, навіщо Гія вліз у село! Не хочеться моралізувати, але доведеться нагадати, що земля — це найдорожче, що є у будь-якої держави. Її має одержувати не гастролер, який завжди там, де запахло вигодою, а той, хто працює на землі за будь-якої політичної та економічної погоди. А ми на це не зважаємо, тож цілком можливо, що ще побачимо небо в діамантах.

Не знаю, шановний читачу, як вам, а мені здається, що нинішнє покоління українців має непогані кадри керівних та всіляких інших пройдисвітів. І все-таки слід погодитися, що нині обіцяльник пішов дрібніший, з гіршою загальноосвітньою підготовкою і взагалі без широкого комуністичного розмаху. Справді, якщо ті, давніші, обіцяли світле майбутнє в необмеженій кількості, то нинішні — хіба що роботу й заробіток. Проте й ті, і ті мають одну спільну ваду: обіцянок не виконують, тому й називаються народними ошуканцями.

Борис СИДОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

А поперваx золоті гори обіцяв

Від кризи — до відродження

Начерки антикризової економічної стратегії

Події на Балканах, початок президентської гонки відсунули на другий план економічну ситуацію, хоча стан економіки залишається катастрофічним. Бо не усвідомлені основні причин кризових явищ, які проявилися одночасно в бюджетній кризі, безпрецедентному спаді доходів і неспроможності забезпечити державні видатки, валютній, банківській і фіскально-борговій кризі, промисловій депресії, що в підсумку знайшло вираження у спаді ВВП наполовину за останні 10 років, деградації науково-технічного потенціалу та інноваційній депресії, тобто в комплексності, поєднанні і взаємонакладенні криз різних секторів економіки і суспільного відтворення. Але нерв усього кризового становища — це безпрецедентна нестача ліквідності реального сектора, в основі якої не дефіцит пропозиції грошей, як думають деякі економісти і пропонують підвищити рівень монетизації ВВП.

Відсутність ліквідності підприємств — це наслідок квазіринкового характеру існуючої економічної системи в країні, що проявляється:

— по-перше, в натуралізації економічних відносин, бартеризації, яка виступає формою своєрідної адаптації підприємств до низького попиту на свою продукцію внаслідок її неконкурентоспроможності, бо виготовлена вона за застарілими технологіями на морально і фізично зношених фондах, і до кризи збуту;

— по-друге, в більшій прибутковості оборотного капіталу порівняно з основним. Звідси і відплив грошових коштів з реального сектора економіки у фінансовий: підприємства пристосувалися до такої ситуації, обходячись без грошей. Повинно бути зрозуміло, наскільки недоречною в цих умовах є пропозиція «накачати» виробництво грошима;

— по-третє, з'явилися нові буцімто власники, але вони не здійснюють функцію управління;

— по-четверте, держава, замість того, щоб підтримати ринкові перетворення, порушує свої зобов'язання, примушує підприємства поставляти товари споживачам, у яких немає коштів, — це одна з причин накопичення взаємозаборгованості в реальному секторі економіки;

— по-п'яте, комерційні банки ніколи не займалися великомасштабним кредитуванням реального сектора, а сьогодні при спробі уряду перевести частину зовнішнього боргу у внутрішній вони стають лише уповноваженими представниками Національного банку з обслуговування держборгу;

— по-шосте, той фондовий ринок, який ми маємо, ніколи не розподіляв грошових ресурсів, а займався скоріше чисто спекулятивними операціями.

Таким чином, існуюча економічна система містить значні стимули споживання вартості, проїдання фінансового та технологічного капіталу, а не їх розширеного відтворення. Звужене відтворення на підприємствах, катастрофічне зменшення надходжень у держбюджет і неможливість профінансувати першочергові соціальні програми призвело до позичань на внутрішньому і зовнішньому ринках, створивши ефект витискання і затягнувши країну в боргову пастку.

Тому для подолання кризи треба продовжити дійсно ринкові перетворення на основі комплексності заходів інституційно-структурної, промислово-інвестиційної, науково-інноваційної, монетарно-кредитної, бюджетно-податкової, соціальної, зовнішньоекономічної політики.

Негайно необхідно продовжити реформування прав власності з метою створення ефективної системи корпоративного управління, спрямованого на завоювання ринків на основі вироблення конкурентоспроможної продукції. Цю логіку розвитку задає світова економіка, глобалізація господарчих процесів, бо відбувається дематеріалізація та детериторизація багатства. Національна територія вже не є ексклюзивним економічним простором. Прозорість кордонів робить малоефективними оборонні заходи щодо територіальних меж держави. Необхідні стратегії наступу на світовому ринку, які базуються на технологіях нарощування конкурентних переваг.

Раніше у забезпеченні конкурентоспроможності провідну роль відігравали чинники першого рівня — ресурси. З часом усе більше значення стали набувати чинники другого рівня —транспорт, зв'язок, освітній рівень населення, а на сучасному етапі — чинники третього рівня: спеціалізовані інфраструктури, менеджмент, інформація. Держави досягають успіху завдяки не стільки наявним чинникам, скільки завдяки дії виняткових інституційних механізмів, які стимулюють безперервне нарощування конкурентних переваг.

Розвиток конкурентних переваг і їх використання не відбудеться самопливом. Необхідні цілеспрямовані дії держави, розробка високоінноваційних технологій, які базуються на таких принципах:

врахування логіки внутрішніх механізмів неконтрольованих геоекономічних суб'єктів, транснаціональних сил для адаптації до них і використання з користю для держави;

сприяння появі національних геоекономічних лідерів, інтернаціоналізації власних фірм на основі створення спеціальних інститутів — торгових домів, вивчення та моніторингу кон'юнктури перспективних ринків, входження в світові відтворювальні контури, що дасть змогу відновлювати національне багатство і таким чином зашкодить трансформації припливу іноземних інвестицій у залежність від нього;

зміцнення національних банків та підприємств, сприяння їх розвитку, концентрації та централізації, проте недопущення монополізації, спрямованість національних компаній на інноваційну діяльність, вибудовування корпоративної стратегії щодо конкурентної високотехнологічної продукції.

Криза, в якій опинилася економіка України, має не тільки негативні наслідки. Складаються умови для її подолання:

— поступова девальвація робить невигідним імпорт, сприяє розвиткові власного виробництва;

— внаслідок припинення оновлення основних фондів в умовах кризи відбулося їх природне вибуття, по суті — нульовий варіант. Економіка потребує фронтального оновлення основних фондів. Нагальною потребою стають більш спрямовані дії держави із формування структурних пропорцій.

У деяких галузях, які мають внутрішній попит на свої вироби, розширене відтворення поступово поновлюється саме по собі (харчова промисловість). Однак ті галузі, які стратегічно перспективні, але втратили ринки збуту з різних причин, потребують державної підтримки у завоюванні ринків та кредитуванні процесу оновлення основних фондів. Це стосується, перш за все, високотехнологічної промисловості, темпи зростання якої в світі понад 10%.

Поки що систематична та системна робота з відбору стратегічних пріоритетів не ведеться, діють за традиційною затратною схемою: спочатку ресурси. Але потрібно, щоб було навпаки: спочатку визначитися, що треба ринку, а потім уже вибудовувати інноваційні виробничі контури, «ланцюжки» до ресурсів. На жаль, уряд не відповів на питання, чому потрібно розвивати і підтримувати ту чи іншу галузь; яку частину ресурсів і в яку саме галузь слід спрямувати; яка галузь або сектор більш перспективні. Зазвичай усі розмови йдуть на емпіричному рівні, а справжніх аналітичних розробок, з урахуванням місця України в міжнародному розподілі праці, немає.

Державні органи, уряд мають займатися стратегічним плануванням, відстежувати ситуацію хоча б на стратегічних напрямках і давати відповідні рекомендації промисловцям. За нинішніх умов якісне економічне зростання може початися тільки при достатньо активній стимулюючій політиці держави в цьому процесі. Ще раз підкреслю: вільні ресурси необхідно спрямовувати на досягнення чітко визначених довгострокових пріоритетів, створюючи підприємцям сприятливі умови. У практики вибіркової підтримки експортоорієнтованих підприємств мало спільного з довгостроковою промисловою політикою. Підприємства лише користуються можливостями —пільгами, а деякі досягнення мають локальний та тимчасовий характер.

Перспективний та пріоритетний підхід уряду до розвитку вітчизняної промисловості, точний вибір пріоритетів сприятимуть також формуванню привабливого інвестиційного клімату (а не тільки зниженню ставки рефінансування) —інвестиції підуть, якщо в країні на ділі визнана пріоритетність спрямування ресурсів у виробництво, а не їх використання в поточному споживанні.

Слід освоювати механізми стимулювання виробничого попиту неінфляційними методами. Необхідне максимальне переключення внутрішнього попиту саме на продукцію вітчизняних виробників. Тут, по-перше, необхідні рішення, щоб бюджетні ресурси витрачалися тільки на закупку вітчизняної продукції. На принцип, згідно з яким бюджетні кошти не перетинають кордонів, орієнтуються у всіх цивілізованих країнах, незалежно від того, закріплено це законодавчо чи ні.

По-друге, необхідно створити пільгові умови для збуту вітчизняної продукції, особливо високотехнологічної. Наприклад, створювати лізингові компанії — державні або із змішаним капіталом. Часто вітчизняні підприємства віддають перевагу імпортній продукції тільки через те, що вона йде за лізингом і за неї не треба відразу платити. Таким чином частково можна відновити виробничий попит, у тому числі на нові технології. До того ж, західні компанії забезпечують постійне технічне обслуговування технологічного процесу на весь термін служби, що дуже рідко роблять наші підприємства.

По-третє, важливий момент, пов'язаний із створенням нормальної системи управління пакетами акцій, які належать державі. Повинна бути забезпечена належним чином не тільки фінансова віддача від таких пакетів (дивіденди з держпакету акцій, своєчасні податкові платежі), а й реалізація державних інтересів і пріоритетів у промислово-інноваційній політиці підприємств з державною участю. Має бути забезпечений пріоритет вітчизняного товаровиробника при закупівлі технологічного обладнання для таких підприємств, за винятком випадків, коли така продукція не може бути вироблена Україною.

Необхідна спеціальна програма, яка б забезпечила дифузію високих технологій для розвитку технологій середнього рівня, які й дозволять досягти імпортозаміни в легкій, харчовій, деревообробній, будівельних матеріалів та інших галузях, що задовольняють внутрішній споживчий попит. Тоді матиме ефект державна політика нарощування доходів.

Важливе місце в цій програмі повинно відводитись створенню робочих місць для висококваліфікованих робітників, інженерів, учених, бо «відплив умів» набув загрозливого характеру.

Таким чином, через механізм дифузії високі технології будуть присутні у всіх сегментах промисловості.

Центральною і досі ще не вирішеною проблемою економічної стратегії продовжує залишатися мобілізація інвестицій. Держава повинна сприяти створенню нових інвестиційних інститутів, реструктуризації банківської системи, формуванню нових фінансових структур, які були б здатні сформувати кваліфікований ефективний попит на виробничий капітал.

Необхідне переусвідомлення структури джерел інвестицій та засобів їх спрямування в реальний сектор економіки. І, перш за все, слід перенести акцент з надій на зовнішні джерела на активізацію внутрішніх.

Інвестиційна політика повинна здійснюватись у таких напрямках:

— послідовна децентралізація інвестиційного процесу на основі розвитку різноманітних форм власності, розвитку приватизації та завершення корпоратизації підприємств;

— розширення державної підтримки підприємств за рахунок централізованих інвестицій при перенесенні центру ваги з безповоротного бюджетного фінансування на кредитування на поворотній і платній основі через створення банку реконструкції та розвитку;

— розвиток практики спільного державно-комерційного інвестування проектів із залученням вітчизняного та іноземного капіталів, зі створенням нових ринково стійких структур на базі змішаної форми власності;

— розміщення централізованих державних ресурсів на конкурсній основі;

— усунення перекосів в організації та регулюванні (особливо податковому) фондового ринку, бо вони серйозно перешкоджають регулюванню інвестиційних потоків.

Для трансформації заощаджень населення у виробничі інвестиції настав час для випуску і розміщення серед населення зобов'язань державного казначейства. При цьому повинна бути розроблена система державних гарантій, передбачені звільнення прибутків за цими цінними паперами від оподаткування і можливість недекларування грошових коштів, що спрямовуються на купівлю зобов'язань державного казначейства.

Головне — виробити механізм перетворення тимчасово вільних грошових коштів в інвестиції, тобто запустити механізм ринку капіталу.

Для цього необхідно створити ефективний механізм гарантування депозитів приватних вкладників та підтримувати конкуренцію на ринку банківських послуг. З цією метою потрібно:

створити національну корпорацію страхування депозитів, яка б мала два структурних підрозділи — страхування банківських депозитів та страхування ощадних коштів;

розмір страхових внесків банків диференціювати залежно від рейтингу надійності банку, встановлення якого потрібно зробити обов'язковим при отриманні сертифіката на банківську діяльність. Рейтинги можуть змінюватися при проведенні ревізії банківської діяльності;

страхування ощадних коштів повинно бути обов'язковим лише для невеликих вкладів — до 5 тис. грн. Власники великих рахунків мають змогу контролювати якість фінансових інститутів, у яких вони тримають гроші.

Необхідною умовою ефективного функціонування системи є доступ до контролю за діяльністю конкретного банку з боку його позичальників та національної страхової компанії у разі виникнення кризової ситуації.

Необхідна технологія відновлення процесу відтворення на підприємствах шляхом використання ринкових механізмів.

З цією метою було б доцільно провести капіталізацію всіх боргів бюджетного характеру в статутні капітали підприємств. Податки очистяться від накопичених боргів і будуть сплачуватися простіше.

Складаються умови для цивілізованої переприватизації всіх базових галузей. Буде створено якісно нове поле для реалізації нової програми приватизації, головною метою якої слід оголосити залучення інвестицій для піднесення економіки.

Оскільки іноземні інвестиції теж слід використовувати, центральною умовою їх залучення є створення належної інфраструктури і механізму страхування.

Страхування є головним елементом в інфраструктурі залучення інвестицій і, в той же час, це найвигідніша точка вкладення коштів в інтенсифікацію інвестиційного процесу. Це завдання на сучасному етапі ніхто, крім держави, вирішити не зможе. (Українські страхові товариства не володіють достатнім капіталом, технологіями та довірою, потрібними для серйозних проектів; окрім того, їхні страхові поліси мало привабливі для міжнародного ринку.) До того ж, це найдоцільніша форма участі держави з украй обмеженими коштами в інвестиційному процесі, бо за розрахунками 1 грошова одиниця, вкладена у страхування, дозволяє залучити до 20 грошових одиниць інвестицій (з перестрахуванням). Пряме ж кредитування державою інвестиційних проектів призводить до розкрадання коштів, провокує корупцію.

Практичне здійснення цієї ідеї передбачає такі кроки:

домовитися з МВФ, економічно розвинутими країнами про політичну підтримку створення розгалуженої міжнародної системи страхування ризиків прямого інвестування в Україну;

ця система може складатися з міжнародного фонду під егідою МВФ, ЄБРР та спільних фондів України з розвинутими країнами із статутним капіталом 50/50, який створюється за рахунок довгострокових позик. Фонди можуть працювати на базі філій українських банків за кордоном. (Оскільки позика з країни-донора не вивозиться, а фонд лише допомагає національним фірмам збільшити поставки в Україну технологічних товарів, то отримання позики під ці фонди може знайти розуміння урядів розвинутих країн.)

Але держава не може обмежитися в сучасних умовах лише опосередкованою участю в інвестиційному процесі. Нагальною потребою стало створення Банку реконструкції та розвитку (чи інвестиційного банку). Для участі в статутному капіталі в обсязі 50%+1 акція держава може здійснити грошову емісію. Це не призведе до неконтрольованої інфляції, а дозволить підвищити монетизацію ВВП і частково сприятиме розв'язанню кризи неплатежів, дасть поштовх розвиткові внутрішнього ринку. Банк буде сприяти включенню в ринковий обіг основних виробничих фондів підприємств, а в подальшому може стати базою масового заставного кредитування підприємств.

Водночас варто ще раз зазначити, що дефіцит накопичень — це важлива, але не єдина причина інвестиційного спаду. Значно більшу проблему становить негативна гранична продуктивність капіталу. Виробничий процес не тільки не створює вартість, а й зменшує існуючу. Зростання накопичення при цьому неефективне. Перш за все потрібні інвестиції в інституційні інновації, що дозволило б створити нові інвестиційні контури, в яких повинно знайтися місце індикативному плануванню та прогнозуванню, банку реконструкції та розвитку, фондовому ринку, інститутам страхування заощаджень та інвестицій.

Володимир СЕМИНОЖЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, академік НАН України.

«Відплив умів» набув загрозливого характеру

Хроніка. Факти. Події

✔ Єреван

Заарештовано лідера антивоєнної партії

Єреванська прокуратура заарештувала колишнього міністра освіти республіки, голову партії "Новий шлях" Ашота Блеяна. Його звинувачують у зловживанні службовим становищем, розкраданнях в особливо великих розмірах, коли він був міністром.

Ашот Блеян — єдиний вірменський політик, який після початку карабахського конфлікту побував в Азербайджані. Він завжди стверджував, що зробив це з власної ініціативи. Проте в Єревані багато хто переконаний, що таким чином попередня влада намагалася промацати громадські настрої. Візит Блеяна до Баку шокував громадськість, і його звинувачували у зраді національних інтересів. Позбувшись посади міністра освіти, Блеян заснував партію "Новий шлях", яка в питанні Карабаху займає пацифістську позицію. В результаті Ашот Блеян перетворився на непримиренного опозиціонера, а днями заявив, що його партія бойкотуватиме майбутні парламентські вибори.

Затримання Блеяна спричинило значний резонанс. На його захист уже виступили практично всі опозиційні партії та багато хто з політиків. На їхню думку, переслідування колишнього міністра має суто політичний характер.

✔ Вашингтон

Несподіваний «спіч» шефа Пентагона

Міністр оборони США Уільям Коен несподівано для багатьох заявив, що повернення бойовиків ОАК до цього сербського краю стане для президента СРЮ Слободана Мілошевича «його В'єтнамом». Правда, керівник Пентагона не пояснив, на яких даних грунтується його тверде переконання в зміцненні бойової потужності ОАК. Раніше представники міністерства оборони США неодноразово заявляли про те, що у них немає будь-яких офіційних контактів з бойовиками ОАК.

✔ Нью-Йорк

Секрети стали у пригоді

Ядерні секрети, викрадені Китаєм у США, справили великий вплив на розробку другого покоління китайської атомної зброї, яка здатна «дістати» Сполучені Штати. Таке твердження міститься у доповіді Конгресу США, про зміст якого стало відомо декільком американським газетам. Вони стверджують, що Китай використав отриману інформацію про американські конструкції швидше для розробки власних проектів, ніж для точного копіювання озброєння США.

✔ Анкара

Осман Оджалан погрожує війною

Осман Оджалан — брат глави Курдської робітничої партії Абдуллаха Оджалана — заявив про неминучість «турецько-курдської війни» у випадку, якщо курдського лідера буде страчено. Висловивши надію, що майбутній судовий процес над Абдуллахом Оджаланом зможе зробити внесок в урегулювання «курдської проблеми», він заявив в інтерв'ю прокурдській газеті «Озгюр політика», яка виходить у Європі, що якщо цього не станеться, «то конфлікт курдів із турецьким суспільством стане неминучим».

✔ Фотофакт

Італійські солдати проводять навчальні стрільби у Македонії. Нині в цій країні перебуває понад 30 тисяч вояків НАТО. Днями в американській пресі з'явилися твердження, що у липні—серпні альянс розпочне наземну операцію в Косово.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Ехуд Барак — новий лідер Ізраїлю

Переможець, безперечно, задоволений вибором народу

Вибори прем'єр-міністра Ізраїлю і в кнесет завершилися, можна сказати, очікуваною сенсацією: лідер опозиційного блоку «Єдиний Ізраїль» Ехуд Барак переміг Біньяміна Нетаньягу і тепер очолить уряд країни. За попередніми даними, 57 відсотків виборців віддали переможцю свої голоси.

Прихід Барака на олімп більшість сприймає як крок назустріч встановленню миру на Близькому Сході. Щоправда, мир там обіцяє встановити кожен. А от шляхи пропонуються різні. Ультрарадикальні рухи та ортодоксальні релігійні партії Ізраїлю, які свого часу привели до влади Біньяміна Нетаньягу, закликають не йти на поступки арабам і компромісів на переговорах не шукати. Їх підтримують переважно поселенці з територій Західного берега річки Йордан, а також ті, хто прагне перетворити Ізраїль на релігійну державу.

Барак та його прихильники — значно лояльніші. Вони відкритіші до діалогу з арабами. Напередодні виборів палестинський лідер Ясир Арафат закликав ізраїльтян проголосувати «за мир» і нищівно критикував Нетаньягу. Щоправда, він відкрито не підтримував Барака, побоюючись зробити йому ведмежу послугу напередодні голосування — адже мінлива позиція ізраїльського суспільства, наче маятник, хитається вправо-вліво від виборів до виборів. Здається, нині Арафат з полегкістю зітхнув, почувши про обрання ізраїльтян.

На думку Барака, на Святій Землі має постати держава без релігійного диктату, в якій поважатимуть різні вірування. Нового прем'єра підтримує єврейська інтелігенція, репатріанти з європейських країн. Зокрема, вихідці з колишнього Радянського Союзу також були зацікавлені бачити Барака на чолі уряду: як повідомляють зарубіжні агентства, він пообіцяв портфель міністра внутрішніх справ віддати вихідцю з Росії або інших держав СНД. Донедавна цю посаду обіймали представники релігійних кіл, що висловлювалися проти приїзду в Ізраїль змішаних сімей, відкриття магазинів для російських євреїв і побудови світського суспільства загалом.

Переміг Барак з досить значним відривом (свого часу Нетаньягу лише на десяті долі відсотка обійшов Шимона Переса — попередника Барака в партії «Авода»). Це означає, що більшість ізраїльтян таки дотримуються помірних поглядів у арабо-єврейському конфлікті та внутрішній політиці. Однак значна підтримка Нетаньягу (43 відсотки) також свідчить про певний розкол в ізраїльському суспільстві, яке ще не остаточно визначилося, яким саме шляхом йому йти далі.

Надія БЕДРИЧУК.
ФОТО АП.

Новий статус Квебеку все ще під знаком запитання

Квебек уже давно набув слави бунтівної провінції. Два референдуми (вони, за задумом їх організаторів, мали стати правовою основою для проголошення незалежності) протягом двадцяти з лишком років —це вже щось та означає. А тепер нинішній прем'єр-міністр провінції Люсьєн Бушар знову погрожує проведенням нового — третього за ліком — референдуму.

Однак, згідно з результатами недавнього опитування населення, лише 44,5 відсотка квебекців хочуть, щоб їхня провінція одержала статус незалежної держави. А 51,3 відсотка — не підтримують цієї ідеї. Та найцікавіше: більшість мешканців Квебеку — 71,8 відсотка — взагалі проти того, щоб Люсьєн Бушар оголошував референдум і взагалі розв'язував будь-які питання, пов'язані зі статусом Квебеку. Це можна пояснити таким чином: квебекці просто не схвалюють тактики безперервних розмов прем'єра про суверенітет і хотіли б, аби він займався й іншими питаннями.

Ця проблема викликає роздратування й у мешканців інших провінцій, які обурюються: чому офіційна Оттава весь час іде на поступки Квебеку, не кажучи вже про те, що провінція давно має особливий статус?

Квебек — єдина провінція Канади, яка має своє міністерство міжнародних відносин. Протягом останніх тридцяти років уряд Квебеку домагався відкриття власних — квебекських —представництв в інших країнах. Нині вони є у Брюсселі, Лондоні, Парижі, Нью-Йорку, Токіо, Мексиці. Деякі — на території канадських посольств, але як самостійні відділення.

1997 року Міністерство міжнародних відносин Квебеку схвалило політику провінції, спрямовану на зміцнення зв'язків з такими регіонами Європи, як Каталонія, Баварія, Фландрія та Валлонія. Як і Квебек, ці райони мають відносну політичну незалежність у країнах, де історія культурних меншин створила передумови для виникнення автономії.

І що, цього мало? Для прибічників незалежності, звичайно. Однак немає згоди в таборі сепаратистів. Одні мріють про суверенітет Квебеку при збереженні економічних зв'язків з Канадою та з використанням канадської валюти, інші — про створення власної грошової одиниці й часткового відчуження від Канади, ще інші — про абсолютну незалежність. А мешканці Квебеку, схоже, мріють, щоб їхній прем'єр-міністр звернув увагу і на соціальні проблеми.

Романа ФЕДОСЄЄВА.
Оттава.

До парламенту Латвії внесено пропозицію про недовіру урядові

Голова найбільшої фракції у сеймі Латвії Гундарс Берзіньш так оцінює роль нинішнього уряду країни: «Що довше він працюватиме, то більше буде шкоди, особливо це стосується прем'єра». Фракція внесла пропозицію про недовіру урядові. Питання розглядатимуть 20 травня.

Міністр внутрішніх справ Латвії — реаніматолог за фахом, а міністр економіки — випускник індустріального технікуму... Коли командиром Національних збройних сил призначили людину навіть без середньої освіти, стало ясно: це система. Такий добір кадрів породжує чутки про «авторитарний режим Криштопанса»: прем'єр-міністр розставляє на ключові посади не здатних до самостійних дій «маріонеток» і таким чином монополізує прийняття рішень.

Звичайно, такі коментарі політологів і журналістів правляча коаліція відкидала за принципом: «Цього не може бути, бо цього не може бути ніколи!» І ось у травні вибухнув перший великий скандал. Прем'єр Віліс Криштопанс своїм розпорядженням, з порушенням порядку, передбаченого коаліційним договором, зняв з роботи міністра економіки Айнара Шлессерса. Приводом стало висловлювання Шлессерса про те, що урядом реально керує мер Вентспілса, нафтової столиці Латвії, — Айвар Лембергс. Молодий міністр заявив навіть, що прем'єр укупі з мером заплуталися у власній брехні.

Однак, за словами президента Латвії, це звільнення мало глибші й обгрунтованіші причини. Сам прем'єр вважає, що звільнений міністр «звісно, не єдиний, у кого, виявляється, була змова з опозицією». Та ситуація набагато простіша: Шлессерс як міністр — абсолютний нуль.

Схоже, що відставка міністра економіки стала свого роду каталізатором. Так, екс-прем'єр, лідер Народної партії Андріс Шкеле з приводу проблем у нинішньому кабінеті дошкульно зазначив: «Криштопанс думає тільки про своє крісло і триматиметься за нього зубами».

А що ж виборці? Вони в черговий раз — хто з жахом, хто з відразою — відвертаються від латвійської політичної кухні, з якої при кожному пориві вітру тягне змішаним запахом грошей, прибраної до кишень власності та підкилимної боротьби.

Володимир СТРОЙ.
Рига.

Освіта закінчується не розпочавшись

Поки Пакистан змагається з Індією у гонці озброєнь і погрожує світові ядерною бомбою, майже кожна четверта пакистанська дитина не переступає порога школи і на все життя позбавлена можливості осягти елементарні основи грамоти.

Згідно з офіційними статистичними даними, зі 190 млн. дітей віком від 5 до 9 років лише близько 5 млн. відвідують початкову школу. На цій стадії освіта закінчується вже для половини юних мешканців Пакистану, бо вони змушені через безпросвітні злидні своїх батьків кидати навчання і шукати роботу.

Серед головних причин такого катастрофічного стану у сфері початкової освіти пакистанські соціологи називають непослідовність політики федеральної влади та її орієнтацію — за гострого дефіциту фінансових коштів — на розвиток передусім військово-промислового комплексу, гостра нестача кваліфікованих педагогічних кадрів, фактично неконтрольоване зростання населення країни.

Натомість уряд щорічно витрачає чверть бюджету на оборону і менш як 2 відсотки — на потреби освіти.

Яна СТАДІЛЬНА
(за матеріалами зарубіжної преси).

Репатріанти з колишнього СРСР — за Барака

Одна війна — два погляди

Майже одразу після 24 березня — дня, коли почалась агресія НАТО на Югославію, — до редакції «ГУ» надходить дуже багато листів. У них наші читачі висловлюють своє ставлення до конфлікту в Косово. За браком місця редакція подає лише два листи, в яких відображено абсолютно протилежні погляди на проблему Югославії.

За підтримкою миру – агресивні плани

Читач із Черкас — полковник, Герой Радянського Союзу, професор О. Тканко розпочав свій лист спогадом про події 1945 року, коли під час Ялтинської конференції голови урядів СРСР, США та Англії домовилися спільними зусиллями завершити розгром гітлеризму та підтримувати мир у світі. Саме для цього було створено ООН. А сучасний стан подій, зазначено в листі ветерана, викликає глибоку тривогу: «Воєнщина США, ігноруючи Раду Безпеки ООН, здійснює варварські бомбардування суверенних держав, порушуючи загальноприйнятий принцип міжнародного права — недоторканності державних кордонів і територіальної цілісності незалежних держав».

«Дивною» вважає О. Тканко поведінку колишніх керівників зовнішньополітичного курсу нашої країни —екс-президента України Леоніда Кравчука та екс-міністра закордонних справ Геннадія Удовенка, які ще на початку 90-х років виявляли особливу увагу до Північноатлантичного альянсу. Екс-президент ухвалив рішення ліквідувати стратегічну оборону країни: запросив військових атомників США демонтувати ракетні установки і підірвати підземні сховища стратегічної зброї, які могли б використати як звичайні склади військового знаряддя. «А може, вони ще знадобилися б пізніше для свого безпосереднього призначення?» — запитує читач.

Принизлива для України, зазначено в листі, Хартія про особливе партнерство України з НАТО, яку в липні 1997 року в Мадриді підписали Президент України і Генеральний секретар НАТО. «Цей документ має демагогічний характер, і підпис Президента під ним є порушенням Конституції, яка оголошує носієм суверенітету і єдиним джерелом влади лише народ».

«За такими заявами, як роль НАТО в «підтримці миру» і стабільності у Європі, «повага» суверенітету держав, врегулювання спірних питань між країнами «мирними» засобами, — агресивні плани і розбій НАТО, — пише читач. — Безпрецедентне бомбардування авіацією США міст та інших населених пунктів незалежної Югославії — це чітке того підтвердження». І наш читач закликає всі миролюбні країни надати дійову допомогу народам Югославії, щоб зупинити акти вандалізму американських агресорів.

Злочин повинен бути покараний

Косовські албанці переїжджають до Албанії вантажівкою

В. Чернявський із Донецької області також почав свій лист зі звернення до історії. Він нагадав: саме з Балкан виповзло чудовисько першої світової війни, бо іскрою, яка спровокувала війну, стало те, що сербський студент Г. Принцип застрелив у Сараєві австро-угорського ерцгерцога Фердинанда. І дуже швидко той револьверний постріл відгукнувся залпами гармат і кулеметними чергами.

Нині, зазначено в листі, саме президент Мілошевич спровокував війну: «Згадаймо події в Боснії, Хорватії, коли Белград, не бажаючи змиритися з розпадом цієї міні-імперії, спровокував жорстоку міжнаціональну бійню. Тепер, коли Югославія звузилася до союзу Сербії і Чорногорії, Мілошевич розпочав вирішувати «албанське питання». І сьогодні, констатує В. Чернявський, деякі українські ЗМІ, не кажучи вже про російські, описують ситуацію в Югославії, акцентуючи увагу читачів на тому, що НАТО бомбить югославські міста й села. «Але ж це, м'яко кажучи, не зовсім так! — обурюється автор. — Бомблять військові об'єкти: аеродроми, підприємства, стратегічні дороги, казарми. Тобто ті установи, які розробляли і здійснювали операції для витіснення сотень тисяч жінок, старих, дітей з їхньої рідної землі, знищували села, будинки, розстрілювали без суду і слідства людей лише за те, що вони албанці. А в цей час розпалюється «патріотичний психоз» в Росії. І вже одна бабуся-росіянка в Москві тримає саморобного плаката з закликом захищати «їхню» Югославію. І не так давно військові кораблі збиралися пливти до Адріатики з баз, які Україна надала російському флоту. А в разі конфлікту крилаті ракети вибухатимуть формально на українській землі».

Насамкінець автор листа запитує: чи варто скаржитися на наслідки, видаючи їх за причини? Його відповідь така: я, українець, бажаю успіху НАТО, бо злочин не може бути без покарання.

Підготувала Олеся ЯХНО.

Смерть 13-го...

Я не примирюся з тим, що наша Таня пішла в частину, щоб покінчити життя самогубством

Журналістське розслідування

Можливо, вибух ракети не приголомшив би так командира бригади ППО, як ранковий дзвінок чергового:

— Під вікном ротної канцелярії в калюжі крові лежить дівчина.

— Викличте «швидку», я виїжджаю.

Дорогою до частини Альберт Тах'ян гарячково шукав причини «НП».

Нещодавно призначений начальник знав, що контрольно-пропускний пункт (КПП) був тривалий час елементарною прохідною. Жінка могла пройти в частину за паролем «До чоловіка».

Але хто наважився залишити потерпілу на ніч? Як вона опинилася на асфальті? Це ще належало з'ясувати.

А що він тепер скаже своєму дніпропетровському начальнику, до підвищення якого в званні він готувався? Гарненький, одначе, подарунок приготував. З кримінальним відтінком.

Тут і «вибухнув» думкою: тільки не це, тільки б не було криміналу...

Кримінальної справи, схоже, не хотів ніхто. Чи не тому містом пустили нісенітницю про те, що дівчина сама прийшла до офіцера, була геть п'яна, а вночі вивалилася з вікна третього поверху?

Прийнятна версія, якби йшлося про заміський будинок, де ні винних, ні свідків. Але трагедія сталася на території військової частини, точніше казарми...

То що трапилося 13 серпня 1998 року?

«Не пам'ятаю, не знаю...»

З цим запитанням я звернувся до безпосереднього свідка трагічної пригоди колишнього офіцера частини ППО Сергія Копчика, під вікнами канцелярії якого й знайшли дівчину, яка розбилася.

Розмови спочатку не вийшло — дізнавшись, у якій справі, він з матір'ю ввічливо виставив мене з квартири. Потім Сергій усе-таки вийшов на подвір'я. Якщо без інтимних подробиць, то було це так:

— Напередодні, 12 серпня вранці, я зайшов до Тані, з якою зустрічався два місяці, разом поснідали, потім поїхали до мене, — закуривши, почав згадувати Копчик. — Так, пили спиртне. Заходили до кафе, де брали вино. Після обіду мені передали, щоб з'явився на службу. На сьому вечора я з Танею приїхав до частини, провів її через КПП у розташування роти і, залишивши в канцелярії, пішов у справах. Оскільки вона була п'яна, попросив чергового простежити, щоб не виходила з кімнати. Я не хотів, щоб у такому вигляді її бачили в частині. Через це не відпустив і додому. Потім знову пили й полягали спати. Вночі я прокинувся, Тані поруч не було. Подумав, що вона пішла додому (А як наказ не випускати? — **Авт.**), заснув і більше не прокидався. Після підйому мене розбудили шум і стукіт у двері. У відчинене вікно я побачив Таню, яка лежала на землі.

Чергових по роті солдатів можна було не розпитувати про те, що сталося, — їхні показання є у відмовленій справі у місцевій міліції. Але я розпитував. І отримав однозначні, але багатозначущі відповіді: «Не чув», «Не бачив». Зазначу, тумбочка днювального — за кілька метрів від ротної канцелярії.

Якщо хтось і може пролити світло у справі, то це хлопці, які звільнилися минулої осені в запас. Але їх ніхто ні про що не запитував.

Не давали показань, хоч як це парадоксально, й працівники «швидкої», які перші прибули до частини.

Розповідає **Валентин Шаранда**, *лікар стаціонарної бригади «швидкої» допомоги*:

— Вперше за 25 років роботи мене, лікаря, слідство проігнорувало, тобто я не давав жодних свідчень, мене не запитували про можливі причини випадення дівчини з вікна. Одне слово, не цікавилися тим, чим зазвичай цікавляться слідчі під час отримання потерпілими тілесних ушкоджень. Стан потерпілої на момент надання їй першої допомоги, відновлення обставин на місці виявлення міліцію чомусь не цікавили. А я був вражений, побачивши численні синці, садна і відкритий перелом стегна, відкриту черепно-мозкову травму, гематому під оком дівчини. Здивувало поєднання найважчих травм, яких зазвичай не буває під час падіння. Від них, до речі, Таня й померла через кілька годин у лікарні.

Мати загиблої Світлана Шааб не вірить у нещасний випадок. Як лікар вона стверджує, що під час падіння з третього поверху не можна отримати водночас стільки найтяжчих каліцтв. Тим більше у стані релаксації (сп'яніння). Проте материнські підозри, докази, версії так і залишилися з нею. Слідчий Нікопольського міськвідділу міліції 23 серпня 1998 року ухвалив відмовити у порушенні кримінальної справи через відсутність складу злочину. Може, це й збіг, але вельми цікавий: того самого дня підвищено у званні начальника командира нікопольської бригади ППО...

Різночитання і брехня

У відмовленій справі, з якою я познайомився в міському суді (туди оскаржила чергову постанову про відмову у порушенні кримінальної справи Світлана Шааб), я так і не знайшов протоколу огляду канцелярії в день трагедії. Зате був щонайдокладніший опис речей Тані. Не було свідчень лікаря «швидкої» допомоги, але був документ судмедексперта, який Світлана Степанівна вважає підробленим. Аби дещо уточнити, ми попросили у міській лікарні показати історію хвороби дівчини. Проте надзвичайно важливого медичного документа на той момент в установі не виявилося. Куди він зник, хто кому видав — не знав і головний лікар.

Проте ні його, ні генпрокуратуру, яка вимагала історію, цей факт чомусь не стурбував. «Знайдеться!» — впевнено відповідали.

То, може, й істина знайдеться? Її неважко відшукати, якщо вести слідство повно й об'єктивно. Навіть читаючи показання, що є у відмовленій справі, звертаєш увагу на, м'яко кажучи, неточності.

Скажімо, той самий Сергій Копчик у пояснювальній від 13.08.98 р. пише: «12 серпня я разом з громадянкою Шааб після вживання спиртного прийшов у розташування частини».

А на день пізніше, 14.08.98 р., коли був готовий відповідний рапорт створеної командиром частини комісії, старший лейтенант Копчик твердить дещо протилежне: «Близько 19.20 мені повідомили, що прийшла дружина. Я провів її... Ми мали намір одружитися...» До речі, останнє офіцер у розмові зі мною заперечував.

Чомусь ці суперечливі показання головного свідка усі нехтують. Утім, не всі. Після скасування міськсудом ухвали про відмову у порушенні кримінальної справи за фактом смерті Тетяни Шааб, розслідуванням зайнявся особисто прокурор Нікополя...

Залишилися запитання і спогади

Запитання передусім до Генпрокуратури: чому осторонь розслідування опинилася військова прокуратура Запорізького гарнізону? Адже допомогти слідству було справою її честі: загинула цивільна особа, але «НП» сталася на території бойової частини.

Запитання друге — до Міністерства внутрішніх справ: чи можна вважати слідство закінченим і об'єктивним, якщо не здійснено елементарні слідчі дії, що двічі стало приводом для скасування постанов про відмову в порушенні кримінальної справи?

Світлана Шааб:

— Я переконана, що мою дочку вбили. Доводити це пропонували... мені самій. Абияк провадили слідство в міськвідділі з тієї простої причини, що доведеться визнавати вину військового начальства. А так обмежилися дисциплінарним покаранням окремих офіцерів та звільненням з війська Копчика. Проте я не примирюся з тим, що наша Таня пішла у частину, аби покінчити життя самогубством.

Вона так хотіла жити...

* * *

Таню любили всі, хто її знав. Вона легко й добре навчалася в школі та університеті, була комунікабельною і доброю, казали її друзі, знайомі, сусіди. Її, в кого практично не було родичів у місті, проводжати в останню дорогу прийшли сотні нікопольчан. Безглузда смерть, від якої її застерігала, щось передчуваючи, мати, спіткала дівчину в 20 років.

В одному з гороскопів про неї сказано: «... всупереч своєму бажанню стає центром уваги».

Таня стала центром уваги. Шкода, що не за життя.

Зірки дивляться на нас. І кожний помирає під своєю зіркою.

Іван ІЛЛЯШ.

Дніпропетровська область.

У номер

✔ Одеса

Розстріл серед білого дня

На дачному масиві поблизу селища Чорноморка під Одесою серед білого дня розстріляно з автоматів голову обласного арбітражного суду Бориса Віхрова та директора телерадіокомпанії АМТ Ігоря Бондаря. Невідомі відкрили вогонь з близької відстані, як тільки ці двоє під'їхали автомобілем до заміського будинку судді. Кулі влучили в голови, смерть настала миттєво. Нападники, за деякими свідченнями, зникли на джипі темно-зеленого кольору. Й хоча всі навколишні траси невдовзі було перекрито, убивць поки що не знайдено. Версій розстрілу відомих в місті осіб кілька: від помсти за їх службову діяльність до розправи на грунті особистої неприязні. Слідство, що розпочалося, має встановити справжню причину вбивства й особи тих, хто його скоїв. На жаль, чимало подібних злочинів роками залишаються в Одесі нерозкритими.

✔ Рівне

Сховалися «боїнги» од війни

У рівненському аеропорту приземлилися два югославські літаки «Боїнг-737». Як повідомив директор Рівненського державного авіапідприємства «Універсал-Авіа» Ростислав Бановський, вони перебазувались у Рівне з Румунії і пробудуть тут до закінчення бойових дій в Югославії. Югославська авіакомпанія запропонувала українській стороні використати «Боїнги» у комерційних цілях, що можливо лише після перереєстрації в «Укравіаці». Але й тепер югославські літаки приносять прибуток: згідно з нормами Міжнародної організації цивільної авіації, югославська сторона за добу стоянки в аеропорту сплачує по 180 доларів за кожен літак.

✔ Тернопіль

Підшефні служать, допомога йде

Попри економічну скруту в державі, тернопольяни не відмовляються від шефства над військовими частинами — допомагають продуктами, грошима, літературою. Зокрема, підтримують добрі стосунки з військовою частиною А-2689 в Криму. Останнім часом військовики отримали з області 15 тисяч гривень, профінансовано також придбання однієї квартири. У свою чергу, підшефна Тернопіллю частина була серед кращих у плановому навчанні ВМС України. За успіхи в бойовій підготовці п'ятьох тернопільців достроково звільнено в запас.

✔ Херсон

На що скаржитеся, моряче?

Майже два тижні працювала в Севастополі виїзна лабораторія Херсонського обласного діагностичного центру. Як розповів головний лікар цього медзакладу Анатолій Голунов, провідні спеціалісти встигли обстежити майже 900 військовослужбовців — моряків Нахімовського вищого морського інституту. Найсучасніше обладнання дало можливість провести широку діагностику, яка допоможе детальніше спостерігати за подальшим станом здоров'я моряків. Не залишилася поза увагою херсонських медиків і команда флагмана українського флоту корабля «Гетьман Сагайдачний».

✔ Миколаїв

З килима — у золотий запас

Під час митного огляду вантажного контейнера, що надійшов до Миколаєва з Росії, виявлено контрабанду — 1,6 кілограма самородного золота, схованого в згорнутому килимі. До таких хитрощів вдався уродженець Миколаївської області, який тривалий час працював на золотоносних копальнях Магаданської області. Проти нього порушено кримінальну справу. А конфісковане золото поповнить український золотий запас. Якщо, звичайно, не заперечуватиме країна-сусідка, де його вкрадено.

✔ Фотофакт

Завдяки фінансовій допомозі Маріупольської міської ради у школах міста дітлахи з першого по четвертий клас отримують безплатні сніданки.

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО (ДІНАУ).

Зайвою пільга не буває

Хоча підправити закон рука тягнеться в багатьох

Право

Один старенький мешканець Донецька опинився на лікарняному ліжку — для людини похилого віку це не так уже й дивно. У перший день перебування в стаціонарі пацієнт отримав на руки список необхідних ліків — і це теж не рідкість. Хвороба вибору не залишає: медикаменти довелося придбати за власні гроші. Та кого сьогодні цим здивуєш? А тим часом громадянин є інвалідом Великої Вітчизняної війни і за законом має право на пільгове, безкоштовне, отримання ліків.

Прикро, але факт, який трапився в лікарні № 14 обласного центру, не виняток. На такі сумні висновки наштовхують результати перевірок органами прокуратури дотримання законів України про соціальний захист інвалідів, ветеранів, громадян похилого віку.

В області мешкає понад 1,5 мільйона пенсіонерів і 233 тисячі інвалідів, у тому числі близько 30 тисяч інвалідів війни і 7 тисяч інвалідів-«чорнобильців». Крім незахищеності соціальної, вони потерпають від незахищеності юридичної.

Численні порушення законодавства перетворюють життя і без того скривджених долею людей на суцільну боротьбу за існування. Ті чи інші статті на місцях дозволяють собі трактувати досить вільно. Наприклад, Красноармійська райдержадміністрація знизила норматив робочих місць для працевлаштування інвалідів удвічі. У Тельманівському, Ясинуватському та Волноваському районах безплатним проїздом у транспорті пільговики могли скористатися лише в окремі дні тижня. Правління ВАТ «Маріуполь-Авто» вирішило обмежити і дні пільгових поїздок, і коло пільговиків.

Потік скарг до органів прокуратури не тільки не меншає, а й, навпаки, ширшає. На сигнали про порушення того чи іншого положення закону відповідальні за це особи реагують універсальною формулою «немає коштів».

На моє переконання, в багатьох випадках у виконавців немає не коштів, а бажання розв'язувати проблему.

Як переконують результати перевірок, навіть мізерний відсоток коштів, що виділяються, на місцях примудряються витрачати не за прямим призначенням, а то й просто розкрадати. Торік було порушено карну справу проти двох спеціалістів відділу економічного аналізу, прогнозування і соціального розвитку виконавчого комітету Дружківської міськради — Н. Дейнеки і В. Бейгул. Названі працівниці займалися оформленням талонів на пільгове отримання вугілля. Як з'ясувалося, виконавиці «облагодіяли» людей, дуже далеких від пільгових категорій.

Закон надає окремим громадянам знижки в оплаті за житло, комунальні послуги, газ, електроенергію тощо. Проте перевірки свідчать: і в цьому випадку до лав тих, хто має право, часто потрапляють люди зовсім не ті, більше того — навіть... покійники. Так, у Ясинуватському управлінні з газопостачання і газифікації у списках пільговиків значилося 30 померлих учасників війни. У Краматорську 75-відсоткову знижку за користування теплопостачанням отримували 10 «мертвих душ». У стадії дослідчої перевірки перебуває справа про встановлення центром технічної експлуатації місцевої телефонної мережі в обласному центрі семи «пільгових» телефонів за фіктивними документами.

Передбачаю скептичну реакцію: мовляв, не справа прокурора піддавати сумніву кожен папірець. Так, наша функція — нагляд за дотриманням і застосуванням законів. Найприскіпливіший контроль мають здійснювати органи місцевої влади та численні відомчі структури — їх в області десятки. Але де в чому вони не спрацьовують належним чином, у деяких питаннях виглядають просто розгубленими. Тож органам прокуратури дедалі частіше доводиться втручатися у випадках порушення прав найнезахищеніших громадян.

Нині модно посилатися на недосконалість законодавства, на популізм окремих положень, на «масовість» пільг, які державі не під силу. Проте хто наважиться назвати зайвими, наприклад, безплатний проїзд пенсіонерів, знижки ветеранам війни в оплаті житла і комунальних послуг, право інваліда на першочергове встановлення телефону чи на «броню» при прийомі на роботу?..

Віктор ПШОН[...], **прокурор Донецької обла[...]**

Як пережити пережитки?

(Початок на 1-й стор.).

1. Чорне крило секвестру

Від наших віце-прем'єрів і сьогодні можна почути, що буцімто напрацьований торік економікою позитивний потенціал ми розгубили внаслідок світової фінансової кризи. Про який, власне, позитивний потенціал може йтися, якщо ми розпочинали рік з прогресуючим падінням валового внутрішнього продукту, виробництва, зі зростанням внутрішніх та зовнішніх боргів, нестабільністю на фінансовому і фондовому ринках?! А головне — з бюджетними ілюзіями!

Утопізм доходної частини загальнодержавного балансу щонайменше на 5 млрд. грн. з моменту його затвердження у парламенті, схоже, турбував увесь зарубіжний корпус експертів, але тільки не уряд. Як наслідок, за підсумками кварталу, у доходну частину консолідованого бюджету надійшов лише 71% від ілюзорних планів. При цьому найбільше недоотримали податку на прибуток, що свідчить про зростання кількості збиткових підприємств і згортання ділової активності. Зібраних податків та неподаткових платежів не вистачило навіть для фінансування захищених, «соціальних» статей бюджету. Падіння ВВП у першому кварталі становило 4,8%, промислового виробництва — 2,4%. Неабияким чином це зумовлено скороченням доданої вартості у промисловості та сільському господарстві на підприємствах, які працюють у сфері виробництва і послуг. Симптоматично, що найвідчутніших втрат щодо цього зазнали вже адаптовані до ринкових механізмів транспорт, зв'язок, громадське харчування. За умов неплатоспроможності бюджету і уряду країну накрила зловісна тінь секвестру — скорочення соціально важливих витрат суспільства. Безперечно, на соціально-економічній ситуації в країні зле позначилась фінансова криза, девальвація грошової одиниці, адміністративні обмеження Нацбанку на валютному ринку. Але очевидно також: якби не урядові ілюзії щодо стримання бюджетного дефіциту за рахунок накопичення боргів, ми запобігли б секвестру в першому кварталі, а вже вочевидь — і в другому. Не компрометувати, а аплодувати на часі Нацбанку за те, що він спромігся за рахунок валютних резервів погасити всі зовнішні боргові зобов'язання першого кварталу, — а це, за підрахунками, близько 650 млн. дол. Якби не урядові ілюзії щодо фіскальних методів боротьби за щастя трудового народу, бюджет не спирався б на утопічні законопроекти про консолідацію 10% амортизаційних відрахувань, гербовий збір, підвищення ставок на бензин та алкоголь або про податок на поховання громадян. Взагалі, якби не ілюзії, можливо, не мали б і жорсткого протистояння у податковій політиці між адептами Президента і депутатським корпусом. І не мали б клопітного березня — пікового стосовно виплат за державним боргом, коли недофінансованими залишилися майже всі статті видатків бюджету.

2. Курчат у травні порахують

Уряд пообіцяв найближчим часом погасити від 700 млн. до 1 млрд. грн. соціальних боргів.

Проте для того, щоб до президентських виборів погасити навіть таку мізерну суму (це менше половини пенсійної заборгованості), мало одержати «добро» від західних кредиторів. Треба ще й скорочувати непомірні видатки. А це важко: щоб скоротити їх у першому кварталі на 2,7% проти рівня ВВП до відповідного періоду минулого року, довелося скорочувати видатки навіть органів державного управління (протримались, щоправда, тільки два перших місяці, у березні проти березня минулого року видатки навіть зросли). 16,5% усіх видатків припадає на фінансування народного господарства (плюс 20,5 млн. непередбаченої бюджетом позики); 11,8% — на фінансування оборони та правоохоронної діяльності; 30,5%(!!!)— на обслуговування державного боргу. Зростали видатки на обслуговування боргів — зменшувалися на соціальний захист населення, фінансування соціально-культурних закладів, чорнобильських та інших програм. Судячи зі звітності Мінфіну, спостерігається реальне скорочення видатків місцевих бюджетів, чого не скажеш про фінансування органів управління. За перші два місяці їх профінансовано на 53% від суми річних пр[...] начень. З огляду на такі темпи [...] римання обл- і райдержадміністрацій обійдеться бюджету у 3—4 рази дорожче, ніж передбачалося. До очевидної перевитрати веде фінансування територіями будівництва, засобів масової інформації, екологічних програм. Утім, курчат порахують вже тепер і внесуть певні корективи. Адже якщо виконання консолідованого бюджету здійснюватиметься такими темпами, як у першому кварталі, секвестр стане не винятком, а нормою життя.

3. Погода на завтра

З огляду на те, що державний борг України сягає 14,932 млр[д]. дол., а інфляція в травні, за пр[о]гнозами Мінекономіки, становитиме 3,9% від рівня ВВП, погода на завтра не обіцяє безхмарного неба. Падіння ВВП триватиме і далі. Цілком імовірно, що уряд найближчим часом розрахується з маленькою часточкою своїх соціальних боргів, але тенденція до зростання загальної суми внутрішнього боргу зберігатиметься до і після президентських виборів. Здебільшого за рахунок катастрофічного зростання боржників у житлово-комунальному секторі. Реальні доходи населення стрімко скорочуватимуться до і після президентських виборів, бо уряд вимушений проводити жорстку, якщо не сказати жорстоку, макроекономічну політику, що відбиватиме і надалі непослідовні і суперечливі дії з реформування економічної системи. Скорочуватимуться і експорт, і імпорт, оскільки активній зовнішньоторговельній діяльності не сприятиму кон'юнктура на світових ринках (передусім в Росії), а також тенденція до застосування урядом більш жорстких тарифних і нетарифних обмежень зовнішньоекономічної діяльності. За прогнозом групи макроекономічного аналізу Центру соціально-економічних досліджень, якщо так і станеться, то країна завершить рік з дефіцитом бюджету у 4,603 млн. грн., тобто на рівні 3,5% від ВВП. Вірити у більш оптимістичні сценарії означало б легковажити через президентські вибори наприкінці жовтня і перманентність фінансової кризи в Російській Федерації.

Григір ЧОРНИЙ.

ВАТ «Мар'янівський склозавод»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 30 червня 1999 р. о 14.00 за адресою: 260561, Житомирська область, Баранівський р-н, смт Мар'янівка, вул. Дзержинського, 3 (в приміщенні будинку культури).

Реєстрація учасників зборів з 8.00 до 14.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління товариства про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Мар'янівський склозавод» за 1998 р. та основні напрями діяльності підприємства на поточний рік.
2. Звіт ревізійної комісії про результати діяльності ВАТ у минулому році.
3. Затвердження річного звіту та балансу.
4. Внесення змін та доповнень до статуту ВАТ.
5. Порядок розподілу прибутку.
6. Про внесення змін до складу правління ВАТ «Мар'янівський склозавод».
7. Різне.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів — доручення та документ, що посвідчує особу.

Довідки за тел. (04144) 73-2-45.

Правління.

До уваги керівників готелів України!

1 червня 1999 року в готелях України, незалежно від їх відомчої належності та форм власності, вводяться нові форми документів суворої звітності та первинного обліку (наказ Держбуду та Держкомтуризму України № 63/53 від 30.12.97 зі змінами та доповненнями № 14/03 від 25.01.99 та 72/113 від 25.03.99).

З питань придбання бланків звертатися до державного підприємства «Держінфотур» (м. Київ).

Тел./факс: 229-62-55, 229-62-22.

До уваги акціонерів ВАТ «Олимп-Круг»

Загальні збори акціонерів відбудуться 8 липня 1999 року о 10-й годині в приміщенні актового залу ВАТ «Олимп-Круг», IV поверх, що знаходиться за адресою: м. Одеса, вул. Хімічна, 1. (проїзд тролейбусом № 8, автобусом № 208 до зупинки «Кисеньмаш»).

Реєстрація учасників зборів проводитиметься з 9.00 до 10.00 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління товариства про фінансово-господарську діяльність за 1998 рік та про завдання на 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії та затвердження балансу товариства за 1998 рік.
3. Різне.

Для участі у зборах необхідно мати про собі: акціонерам — документ, що посвідчує особу;

представникам акціонерів — доручення, оформлене відповідно з чинним законодавством, та документ, що посвідчує особу.

Додаткову інформацію можна одержати за телефоном (0482) 32-95-96.

Правління ВАТ «Олимп-Круг».

Правління відкритого акціонерного товариства «ФАКЕЛ»

повідомляє своїх акціонерів, що загальні збори акціонерів відбудуться 3 липня 1999 року о 10-00 за адресою: Київська обл., м. Фастів. пл. Перемоги, 1, Палац культури.

Реєстрація акціонерів з 7-45.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління ВАТ «Факел».
2. Звіт спостережної ради ВАТ «Факел».
3. Звіт ревізійної комісії ВАТ «Факел».
4. Про розподіл прибутку за результатами виробничо-господарської діяльності ВАТ «Факел» за 1998 рік.
5. Про створення дочірніх підприємств.

За пропозицією акціонера ЗАТ «Національна газова компанія»

6. Відкликання голови правління ВАТ «Факел».
7. Обрання голови правління.
8. Про першочергові заходи по виходу з кризи.
9. Внесення змін до статуту та положень ВАТ «Факел».

За пропозицією акціонера ЗАТ «Факел-газ»

10. Відкликання спостережної ради.
11. Обрання спостережної ради.
12. Відкликання ревізійної комісії.
13. Обрання ревізійної комісії.

Правління ВАТ «Факел» запрошує всіх акціонерів взяти участь у роботі загальних зборів.

Довідки за телефоном (04465) 5-13-56.

Юридичний довідник

До 31 травня 1999 року безкоштовно приймаються відомості від юристів та юридичних організацій для включення у щорічний довідник LexQuorum 1999 (Юридичні сторінки).

Видавництво «Юридична практика», а/с № 554, м. Київ-150, 252150.
Телефон: (044) 245-15-07.
Телефакс: (044) 246-64-21.
E-mail: jur@practix. com).

До відома громадськості

НВФ «ЄОМсервіс» звернулася до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням за нерегульованим тарифом електричної енергії на території України.

Поштова адреса: 330035, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 170-Г. Телефон: 13-21-21. Факс: 34-70-66.

«ТзОВ «ВОЛВЕСТ»-Т. ЛТД» (ЗКПО 13350109, р/р 2600497 в АППБ «Аваль» м. Луцьк, МФО 303569, юридична адреса: м. Камінь-Каширський, вул. Чкалова, 5/12) оголошує про своє закриття. Претензії приймаються протягом одного місяця.

ЗАО СК «Вексель-Юг» (код 21016429) сообщает о своей реорганизации путем присоединения АСО «Вексель». Претензии принимаются в течение месяца со дня публикации объявления по адресу: 270007, г. Одесса, ул. Куйбышева, 37/1.

Правление ЗАО СК «Вексель-Юг».

Шановні акціонери!

Правління ЗАТ «Кухар» повідомляє, що 2 липня 1999 року, о 14 годині відбудуться збори акціонерів, за адресою: м. Київ, вул. Бориспільська, 10, ПК «Дніпро».

Порядок денний:

1. Про збільшення статутного фонду.
2. Різне.

Реєстрація акціонерів з 12.00 до 13.30.

Правління ЗАТ «Кухар».

Арбітражним судом Хмельницької області (м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушено справи про банкрутство:

№ 7/77-Б — ТОВ «Едельвейс», м. Ізяслав, Хмельницької області, вул. Р. Люксембург, 125, р/р 260033200152001 в Ізяславському відділенні АК АПБ «Україна»;

№ 7/78-Б — МП «Агат», м. Ізяслав Хмельницької області, вул. Демчука, 44, р/р 26002200175001 в Ізяславському відділенні АК АПБ «Україна».

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а) возбудил дело № Б24/107-99 о признании банкротом Бузовского элеватора. Юридический адрес: 322200, Днепропетровская область, Магдалиновский район, село Лычково, ул. Привокзальная, р/с 26006132264001 в АК АПБ «Украина», п. Магдалиновка Днепропетровской области, МФО 305084, код ОКПО 00953792.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются арбитражным судом Днепропетровской области на протяжении месяца со дня публикации объявления.

Арбітражним судом Львівської області порушено справи про банкрутство:

Колективного підприємства «Думка», справа № 2/12-7/11. Юридична адреса: 293720, Львівська область, м. Дрогобич, пл. Ринок, 10, р/р 26007301480071 у Дрогобицькому відділенні «Промінвестбанк».

Науково-технічного кооперативу «Резонанс», справа № 2/281-23/55. Юридична адреса: 293720, Львівська область, м. Дрогобич, вул. Грушевського, 2, р/р 2600100011567 у Дрогобицькому відділенні «Укрсоцбанк».

Українсько-китайського-австрійсько-польського спільного підприємства «Весна», справа № 2/280-23/56. Юридична адреса: 293720, Львівська область, м. Дрогобич, вул. Грушевського, 2, р/р 26006301480135 у Дрогобицькому відділенні «Промінвестбанк».

МП «Електросервіс», справа № 2/543-23/122. Юридична адреса: м. Львів, вул. Коновальця, 31/7, р/р 29036011143 в Першій філії АТ «ЗУКБ».

ТзОВ «Корун», справа № 2/514-23/113. Юридична адреса: м. Львів, вул. Слов'янська, 2/6, р/р 26007239038001 в ЗГРУ «Промінвестбанк».

ТзОВ «Перевесло», справа № 2/434-23/103. Юридична адреса: м. Львів, вул. Кн. Ольги, 37, р/р 26004000113001 в ЛФ АТ «Укрінбанк».

МПП «Джой», справа № 2/513-23/112 Юридична адреса: м. Львів, вул. Наукова, 41/17, р/р 2600300117 в ЛФ АБ «Синтез».

СП «ТзОВ «Анта», справа № 2/435-23/104. Юридична адреса: м. Львів, вул. Ген. Чупринки, 134/504 р/р 29038000186001 в ЛФ АТ «Укрінбанк».

ТзОВ «ВІР», справа № 2/398-23/96. Юридична адреса: м. Львів, вул. Васнєцова, 10/9, р/р 260050011681 в ЛОД «Укрсоцбанк», м. Львова, МФО 325019.

ТзОВ «Галицький фермер», справа № 2/515-23/114. Юридична адреса: м. Львів, вул. Піскова, 40, р/р 260000011631 в ЛОД «Укрсоцбанк», м. Львова, МФО 325019.

КТ «Центорія», справа № 2/386-23/86. Юридична адреса: м. Львів, вул. Пасічна, 90/30, р/р 260021897 в КБ «Львів», МФО 325268.

ТзОВ «Терра-Ф», справа № 2/387-23/86. Юридична адреса: м. Львів, вул. Зелена, 111, р/р 1467869 в банку «Дністер» м. Львів.

ПП «Депутат», справа № 2/397-23/95. Юридична адреса: м. Львів, вул. Економічна, 2/5, р/р 2600923851001 в ЗГРУ «Приватбанк» м. Львова, МФО 325321.

ПП «Стожари», справа № 2/388-23/88. Юридична адреса: м. Львів, вул. Вагилевича, 10/5, р/р 0260051582 в КБ «Львів», МФО 325268.

МПП «Берегиня», справа № 2/427-23/102. Юридична адреса: 292080, Львівська обл., Пустомитівський р-н., с. Наварія, р/р 26008201025001 у Пустомитівському відділенні АК АПБ «Україна».

ПМП «Тіс», справа 2/351-23/71. Юридична адреса: 290040, м. Львів, вул. Стрілочна, 34/40, р/р 26004010351 в Першій філії АТ ЗУКБ, МФО 325365.

Кооперативу «Монтажник», справа № 2/420-23/100. Юридична адреса: 290632, м. Львів, вул. Мурманська, 30, р/р 26002000000298 в АК «Електрон-банку», МФО 325213.

ПП «Продюсерський центр «Вулик», справа № 2/609. Юридична адреса: 290916, м. Львів, вул. Городоцька, 103/8 (фактичне перебування вул. Томашівського, 8/16а), р/р 260010038, СКБ «Дністер», МФО 325569.

ПП «Жнива», справа № 2/608. Юридична адреса: 290055, м. Львів, вул. Роксоляни, 31/65, р/р 26002010695 в Скнилівському філіалі АТ ЗУКБ, МФО 325042.

ТзОВ «Іміграційний міст», справа № 2/535-23/121. Юридична адреса: 290040, м. Львів вул. Городоцька, 321, р/р 26003000000021 в ЛФ АК Електронбанк, МФО 325398.

ТзОВ «Тейст», справа № 2/1056-23/371. Юридична адреса: 290021, м. Львів, вул. Петлюри, 37/154, р/р 260040285 в ЛФ «Києво-Печерського» АК банку, МФО 325246.

ТзОВ «Вербівчанка», справа № 2/508-23/116. Юридична адреса: 293000, Львівська обл., м. Броди, вул. І. Франка, 40/63, р/р 26007200164001 у Бродівському відділенні АК АПБ «Україна».

СП «Дніпро», справа № 2/509-23/117. Юридична адреса: Львівська обл., Бродівський р-н., с. Язлівчик, р/р 26008200163001 в Бродівському відділенні АК АПБ «Україна».

ТзОВ «Червен», справа № 2/960-23/332. Юридична адреса: 292210, м. Червоноград, вул. Галицька, 7, р/р 467315 в Червоноградському відділенні АК «ПІБ».

ТзОВ «Гермес», справа № 2/1002-7/366. Юридична адреса: 292210, м. Червоноград, вул. Шевченка, 23, р/р 467043 в Червоноградському відділенні АК «ПІБ».

ТзОВ «Софія», справа № 2/896-12/130. Юридична адреса: 292210, м. Червоноград, пл. Св. Володимира, 61, р/р 467605 в Червоноградському відділенні Ощадного банку № 7856 292210.

ТзОВ «Дніпро», справа № 2/1003-7/367. Юридична адреса: м. Червоноград, вул. Шептицького, 25/59, р/р 467551 в Червоноградському відділенні АК «ПІБ».

ПМП «Айстра», справа № 2/1001-7/365. Юридична адреса: 292210, м. Червоноград, вул. Шептицького, 5/8, р/р 1468067 в Червоноградському відділенні АК «ПІБ».

КП «Брокерська контора», справа № 2/1004-7/368. Юридична адреса: 292210, м. Червоноград, вул. Шептицького, 11/45, р/р 1468627 в Червоноградському відділенні АК «ПІБ».

МП «Цегельник», справа № 2/1161-23/402. Юридична адреса: Львівська обл., Жидачівській р-н., смт Журавно, р/р 260030068 в Жидачівській філії СКБ «Дністер», МФО 325354.

Жидачівського районного міжгосподарського виробничо-експлуатаційного підприємства по енергетиці та електрифікації «Агропроменерго», справа № 2/579-23/130. Юридична адреса: Львівська обл., м. Жидачів, вул. Д. Галицького, 66, р/р 260080063 в Жидачівській філії СКБ «Дністер», МФО 325354.

Кооперативу «Плай», справа № 2/580-23/129. Юридична адреса: Львівська обл., Жидачівський р-н., ст. Деменка, р/р 26009200868001 в АК АПБ «Україна», МФО 325354.

ПП «Лілія», справа № 2/558-23/131. Юридична адреса: Львіська обл., м. Жидачів, вул. Д. Галицького, 56, р/р 26009200879001 в АК АПБ «Україна», МФО 325354.

ПП «Граніт», справа № 2/553-23/126. Юридична адреса: Львівська обл., м. Жидачів, вул. Коцюбинського, 15/2, р/р 26004200904001 в АК АПБ «Україна», МФО 325428.

Арбітражний суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) за позовом АКБ «Укрсоцбанк» порушив справу № 2/327-Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Крона-95» (281900, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Заводська, 4, п/р № 260013001205 в Кам'янець-Подільському відділенні Укрсоцбанку, МФО 315546, код 22766865).

Майнові вимоги кредиторів приймаються арбітражним судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Определением арбитражного суда Харьковской области от 22 марта 1999 года возбуждено дело № Б-2461/7-72 о банкротстве коллективного сельскохозяйственного предприятия «Артемовка», расположенного по адресу: 312196, с. Артемовка Печенежского района Харьковской области, ул. 40 лет Победы, р/с 26003200603001 в Чугуевском отделении АК АПБ «Украина», МФО 351317, код 00850891 .

Кредиторам и возможным санаторам обращаться в месячный срок со дня опубликования данного объявления с заявлениями в арбитражный суд Харьковской области, расположенный по адресу: г. Харьков, площадь Свободы, 5, госпром 8-й подъезд.

Арбітражний суд Черкаської області (257026, м. Черкаси, вул. Шевченка, 309) порушив справу № 08/665 від 20.04.99 р. про визнання банкрутом Золотоніського підприємства теплових мереж, (258100, Черкаська область, м. Золотоноша, вул. Шевченка, 68А. Р/р 26000000591001 в Черкаській філії АТ «Укрінбанк» м. Черкаси, МФО 354314, код 02082746).

Претензії приймаються протягом місяця, з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Київської області 252033, м. Київ-33, вул. Жилянська, 58Б порушив справу № 89/126-99 про банкрутство Коопунівермагу Сквирської районної споживчої спілки м. Сквира Київської обл., вул. Леніна, 20, р/р 26008300170020 в УСБ м. Сквира, МФО 319177, код 01753894.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У номер

✔ Херсон

І вулик для диких бджіл

Директор Червоноперекопського СПТУ-25, що в Каховському районі Херсонської області, Микола Сторчак не тільки керівник, а й винахідник. За вдалі знахідки й рішення його прийнято дійсним членом Академії оригінальних ідей України.

Нещодавно умілець одержав повідомлення з Науково-дослідного центру патентної експертизи про те, що деякі його розробки одержали позитивну оцінку. Серед них — «Спосіб підвищення насіннєвої продукції люцерни» та «Вулик для диких бджіл». Селян зацікавить також метод М. Сторчака, що зветься «Застосування багаторічного люпину проти колорадського жука».

✔ Чернівці

Бурякове насіння — собі і сусідам

Упродовж багатьох років високі врожаї цукрових буряків вирощують у селянській спілці «Ваньчиківська» Новоселицького району Чернівецької області. Навіть торік, що був несприятливим для цієї культури, спромоглися зібрати по 520 центнерів солодких коренів.

Віднедавна тут почали займатися ще й вирощуванням насіння цукрових буряків. Значна кількість господарств Буковини вже скористалася ним, оскільки воно є висококондиційним і не поступається насінню зарубіжних репродукцій. Зацікавилися ним і в сусідній Румунії.

✔ Ужгород

430 тисяч євро — на ліки

Гуманітарний відділ Євросоюзу через Міжнародну Федерацію Товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця започаткував програму допомоги тим, хто постраждав під час торішньої повені в Закарпатті. На 430 тисяч євро придбано медичні, гігієнічні набори та фільтри для очищення питної води. Програма розрахована на три місяці. Виділені кошти підуть на придбання препаратів від українських виробників. Із-за меж України надійдуть лише ті ліки, які не виготовляють у нашій країні.

✔ Луцьк

Ростіть, діброви!

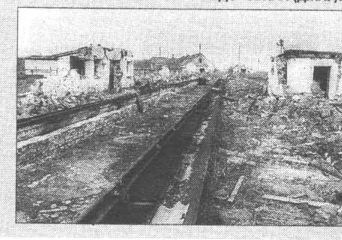
Своєрідним велетенським зеленим поясом з посаджених більше п'ятдесяти тисяч саджанців звичайного й червоного дуба, десятків тисяч — сосни, тополі, японської модрини, каштанів ніби оперезався нинішньої весни обласний центр Волині. Працівники лісництв, мешканці міста й навколишніх сіл лише в прилеглому Луцькому районі посадили лісові плантації, залісили покинуті кар'єри й схили на площі майже сорок гектарів.

Добре попрацювали волиняни на озелененні рідного краю і в минулий День довкілля. У Володимирі-Волинському, Ковелі, Ратному було закладено нові парки, сквери, алеї. Загалом площі зелених насаджень нинішньої весни зросли більш як на 830 гектарів.

✔ Фотофакт

Протягом двох років мешканці села Жуки Кобеляцького району Полтавської області позбулися свиновідгодівельного комплексу, кормоцеху, телятника, ферми та автогаража, які належали колишньому КСП ім. Мате Залки. А «допомогли» їм у цьому сусіди з КСП «Рубани», які й розібрали будівлі для своїх потреб.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

У нас з'явилася перспектива. Дякуємо за це газеті

Голова КСП «Лиманський» Володимир Савченко (в центрі) з механізаторами на виноградній плантації

Повертаючись до надрукованого

Торік голова КСП «Лиманський» Очаківського району Миколаївської області Володимир Савченко на сторінках нашої газети забив на сполох: «Україна може залишитись без винограду!» В його господарстві, яке спеціалізується на вирощуванні цієї культури, майже в 2,5 разу знизилися врожаї. Причина? Виноград старіє.

Матеріал, який 8 жовтня вийшов у нашій газеті, називався «Виноград занесуть у Червону книгу». Приємно, що на виступ газети відреагували у Державному комітеті з питань садівництва, виноградарства і виноробної промисловості. Недавно до редакції зателефонував депутат Миколаївської облради, він же і голова КСП «Лиманський», Володимир Савченко і поділився радістю:

— Ми отримали кошти на оновлення виноградників завдяки турботі колишнього віце-прем'єра Миколи Білоблоцького і голови Держсадвинпрому Анатолія Рибака. І вже посадили саджанці «Аліготе», «Каберне», «Рислінгу» на 40 гектарах. До речі, виноградники не оновлювалися в господарстві вже понад 10 років, і люди думали, що вони втратять роботу, якщо загинуть старі посадки. Тепер вони попросили висловити подяку газеті, яка привернула увагу до проблеми галузі. У них з'явилася перспектива.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Врожай-99

Закінчиться все добром, якщо в полі Агропром?

Остання прес-конференція в МінАПК проходила за сценарієм радіозвернень до радянського народу в перші дні великих потрясінь. Диктор, в особі аграрного керівництва, повідомив про втрати на полях у боротьбі за хліб насущний. Внаслідок важких, довготривалих весняних заморозків у повітрі та на поверхні грунту (Мінагропром характеризує їх як найбільш жорстокі за повоєнний період) остаточно полягло 375 тисяч гектарів посівів сільгоспкультур. Ще 910 тисяч вимерзло частково. Тому надто великого короваю-99 чекати не варто. Проте й маленькому, пообіцяли селянські провідники, не бувати, бо як ніколи цього сезону постали проти недоборів та недодоїв буденні польові герої, які вже зарекомендували себе під час посівної. Серед тих, ким було зроблено все можливе для проведення робіт на ланах, у наданому журналістам прес-релізі, окрім МінАПК, значаться уряд, обласні та районні адміністрації.

Свідчення плідної керівної роботи — постанови Кабміну № 458, яка передбачає ощасливити село через лізинговий фонд 1000 тракторами, і № 1953, де прописано колись-таки забезпечити сільгоспвиробників матеріально-технічними та фінансовими ресурсами. Результати опіки не забарилися: за останні місяці стабілізувалося виробництво м'яса, корови збільшили надої, а кури — несучість. У цілому, повідомляється про ще одну перемогу — приріст за чотири місяці цього року в сільгоспвиробництві, порівняно з аналогічним періодом минулого, становить 1 відсоток. Отже, потенціал, вважають у міністерстві, є, і планують, незважаючи на погодні катаклізми, зібрати 31,5 мільйона тонн зернових і зернобобових.

Окрім врожайних проблем, у селянському міністерстві віднедавна перейматимуться ще однією.Назустріч президентським виборам там реорганізували і збираються оснастити технічно власну прес-службу. Вона, подейкують, вишукуватиме журналістів, які за шмат сала готові виспівувати у своїх виданнях дифірамби хоч дідькові лисому. Останні, буцімто, «годуватимуть» громадську думку інформацією про урядові героїчні будні на сільськогосподарській ниві.

«В останні роки як ніколи ми відчуваємо державну підтримку», — йдеться у вищезгаданому вже прес-релізі. Мінагропром, може, й відчуває. Але що з того переладе селянам? — ось у чому питання.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Спорт

«Кубок Кінетік» — четверта серія...

На кортах ЗАТ «Динамо» (Київ) триває міжнародний юнацький турнір — «KINETIK-CUP by EUROPA-II company». Організатор цих змагань ось уже вчетверте поспіль —фірма «Кінетік ЛТД», де генеральним директором Сергій Коноваленко. До речі, незмінним інформаційним спонсором виступає «Голос України».

Перший турнір (1996 рік) був пробний, і його учасники рейтингових очок не заробили. А вже наступного року він набув статусу «promotion». А оце вже два роки має одну з найвищих в європейському юнацькому тенісі другу категорію. Дуже приємно, що високий рейтинг учасників та рівень організації вивів турнір на 13 місце з 5595 очками в континентальному рейтингу турнірів за 1998 рік. Отож склалася така ситуація, що «Кубок Кінетік» може боротися за першу категорію Європейської тенісної асоціації (ЄТА).

На змагання цього разу зібралися 16-річні і молодші тенісисти з Вірменії, Росії, Грузії, Молдови, Литви, Латвії, Білорусі, Югославії, Македонії, Чехії, Німеччини, Ізраїлю, Узбекистану та України. Більшість з них — перші ракетки своїх країн, що входять до числа сотні найсильніших в Європі.

Авторитету турнірові додає те, що до оргкомітету, очолюваному народним депутатом України Сергієм Кривошеєю, входить чимало поважних людей, які надають реальну допомогу. Зокрема, міністр фінансів України Ігор Мітюков, відомий банкір, президент тенісного клубу «Корт» Олександр Новиков та інші.

— Третина учасників — українські гравці, — каже президент Федерації тенісу України Герман Беньямінов. — Для нашої зміни такі баталії дуже прислужаться. Адже здобуватиметься найцінніший ігровий досвід. А ще — рейтингові очки. Переможці одержить по 80, призери — по 65...

Приємно, що кожного разу знаходиться чимало фірм та організацій, які готові матеріально підтримати юнацький теніс у нашій країні. Генеральним спонсором виступає Промислово-інвестиційна компанія «Європа-ІІ» (президент Петро Диминський). Партнерами є «Укрінбанк», фірми «Кін Свіг», «ULTSSES», «Квант» (Одеса), «А-Скрін», торгова марка «ВЕСНА — жива вода», готель «Славутич».

Щодня ігри розпочинаються о 10.00. 21 травня —півфінали; 22 травня — фінали (парний розряд); 23 травня — фінали (одиночні розряди).

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Про кількість, яка дуже шкодить якості...

Позавчора у приміщенні Національного університету фізичного виховання і спорту ректор цього закладу академік Володимир Платонов протягом двох годин спілкувався з журналістами. На цій прес-конференції мова йшла про різноманітні актуальні проблеми фізичної культури, фізичного виховання і спорту та системи освіти в цій сфері. Зокрема, наголошувалося, що останнім часом у багатьох вузах країни, навіть технічних, відкривають факультети фізвиховання, не маючи для цього ані бази, ані професорсько-викладацьких кадрів, ані підручників. Випускається величезна кількість «фахівців», підготовка яких не витримує жодної критики. Одне слово, відбувається справжня дискредитація професії.

Представники преси одержали вичерпну інформацію про досягнення НУФВІСУ останніми роками та його плани на перспективу. Учасників прес-конференції ознайомили з великою кількістю красивих і корисних підручників, які випускає університетське видавництво. До речі, вони мають великий авторитет не лише в Україні, а й перевидаються в багатьох країнах світу. Кожен журналіст отримав розкішний подарунок — «Енциклопедію сучасного олімпійського спорту».

А сьогодні на базі університету починає роботу щорічний семінар для провідних тренерів країни. Його нинішня тема: «Система багаторічної та річної підготовки в сучасному олімпійському спорті та додаткові фактори, що стимулюють її ефективність». Лекції читатимуть відомі науковці та провідні фахівці-практики з України, Німеччини, Великобританії та Росії. Семінар завершить роботу 21 травня.

В. Б.

Лише результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 31-й тур.

ФК «Черкаси» — «Чорноморець». 2:5. Чіпа, 65, Бурхан, 72 — Голоколосов, 35, 60, Мокан, 44, 85, Гусейнов, 55. На 43-й хв. з поля вилучено черкащанина Гуменюка (фол останньої надії). **ЦСКА-2 — «Металург». 3:2.** Дараселія, 5, з пенальті, Гогіль, 26, О. Олексієнко, 40, з пенальті — Ковальчук, 54, з пенальті, Козирський, 55. **ФК «Вінниця» — «Торпедо». 1:1.** Ястребинський, 44 — Танасюк, 25. **«Полісся» — «Шахтар-2».** 1:0. Козакевич, 50. **«Сталь» — «Динамо-2». 1:5.** Лопаткін, 23 — Коновалов, 2, 65, Серебряніков, 26, з пенальті, 63, Венглинський, 89. **«Шахтар» — «Десна». -:+. «Поліграфтехніка» — «Буковина». 5:1.** Богатирьов, 21, Попов, 29, Прудкий, 32, Гура, 49, Мельниченко, 70 — Шелепницький, 81. **«Кремінь» — «Поділля». 0:2.** Мацюк, 38, Крижанівський, 71. На 71-й хв. Микуляк («Кремінь») не реалізував пенальті. **«Явір-Суми» — ФК «Львів». 1:0.** Осадчий, 66. **«Нафтовик» — «Волинь» 2:0.** Харченко, 3, 40, з пенальті.

Лідирують: «Торпедо» — 71 очко, «Динамо-2» — 68, «Чорноморець» — 57, ФК «Черкаси» — 52.

Наступний тур відбудеться 20 травня.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200320.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311089.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України